

FASORI HARANGSZÓ

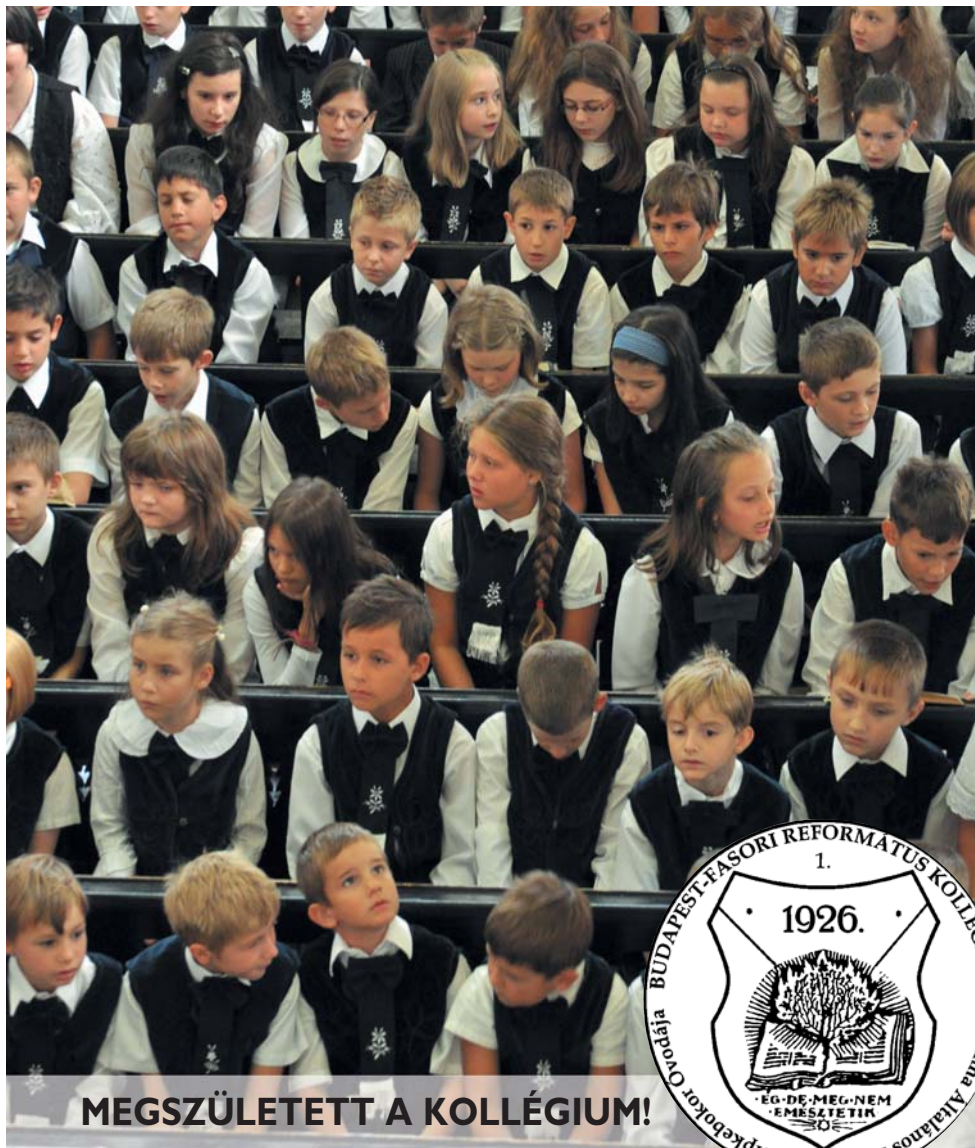
www.fasor.hu

Újfolyam

49. szám

A Budapest-Fasori Református Egyházközség Hírmondója

2011. október

MEGSZÜLETETT A KOLLÉGIUM!

Isten tiszteletének helye

„Eljön minden nép, amelyet alkottál, leborulnak előtted, Uram, és tiszteletet adnak nevednek. Nagy vagy te, csodákat teszel, te vagy Isten egyedül!” (Zsolt 86,9–10)

Teológus éveinkben egy kirándulás alkalmával egy templomromhoz érkeztünk. Ennek a régi romnak volt egy „házigazdája”, aki úgy vezetett bennünket oda, hogy szavai, lelkülete nyomán szinte elállt a lélegzetünk. Ma is fülemben csengnek szavai huszonöt év múltán. Mielőtt beléptünk, elcsendesedtünk, majd belépve ezt mondta: „Ez egy hely. Érzitek? Egy hely.” Hogy mi minden volt a szavai mögött, igazán leírni sem lehet. Mély megilletődöttség, mély tisztelet, hódolat áradt szavaiból. Szavainak súlya volt, mert a hely számára talán mindennél hangsúlyosabb volt. Még a romban is látta a hajdan állt templomot, mögötte pedig ott látta Istent...

Elgondolkoztam azon, hogy vajon mi a romok mögött látjuk-e az egészet, a dolgok mögött Istent? Néha le kell omlania dolgoknak, hogy igazán lássuk a jelentőségét. Mikor tiszteljük igazán az egészséget? Akkor, amikor megrendült. Egyébként olyan természetesnek tűnik. Mikor becsülünk valakit igazán? Talán csak akkor, ha már elköltözött, ha már nincs közöttünk. Szomorú ez, azt hiszem, mindnyájan elismerjük. S milyen megdöbbentő, hogy amíg az ember önhitt módon él, nem is gondol Istennel. Megy ez egyedül... Aztán jönnek a lelki földrengések, s beomlik életünk földmije, omlanak a falak. Mert Isten nélkül nincs igazi fundamentum, nincsenek erős tartóoszlopok, nincs viharokat is kiálló épület. S ilyenkor talán felfelsejlik, hogy Valaki kell, hogy álljon a dolgok fölött és mögött, és kell, hogy Valaki újjáépítsen mindent.

Mi nem egy templomromba jövünk, hanem egy csodálatos templomot kaptunk örökségül az előttünk járók áldozata, szeretete, hódolata, Isten-tisztelete nyomán. S amikor letették a Fasori református templom alapját, előre tekintve is láttak hitből, az alapon látták a kész templomot. Milyen jó így építeni ma is a lelki házat, a meglévő, biztos alapra nézve: „Mert más alapot senki sem vethet a meglévőn kívül, amely a Jézus Krisztus.” (1Kor 3,11) Ezen az alapon biztos az építkezés kimenetele. Hitből készült el a kőtemplom is. Hálás érte a szívünk? Ugye nem kell rommá lennie, hogy igazán megbecsüljük? Hogyan jövünk, miért jövünk ide?

Mit teszünk, mielőtt belépünk ebbe a templomba, milyen súlya van számunkra mindeknek? Tisztelet ébred-e bennünk a hatalmas Isten iránt? Tiszteljük-e azt az Urat, Aki tiszteletére emeltetett ez a templom? Mert ez a hely Isten tiszteletének a helye. Így mondom most: „Értitek? Ez egy hely, Isten tiszteletének a helye.” Nem kevesebb, és nem más.

Azt azonban mindnyájan látjuk, hogy korunk jellemzője éppen az, hogy ne tiszteljük igazán semmit, miközben fogadjunk el, toleráljunk mindent. Hangzatos jelszó, de a mélyen hatalmas veszélyek rejlenek. Mert érzékeljük, hogy ma már szinte semminek nincs súlya. Minden relatív, minden viszonylagos, minden csak választás kérdése. Sok szó esik a jogainkról, de kevés a kötelességeinkről. Tiszteletben kell tartani mindenkit önmagában, de már nem kell tiszteletben tartani általános érvényű normákat. Az egyforma tisztelet egyfelől jó lehetőség, másfelől csapda is lehet. Egy szélsőséges példával

illusztrálom. Ma az állatok védelme lassan egy szintre kerül az emberek védelmével. Valami nagy aránytévésztés ez! Hol van ma az idősek iránt érzett tisztelet? Hol van ma az Isten iránt érzett megkülönböztető tisztelet? Ha egy ember valami nagyot alkot, jó esetben valamilyen díjjal jutalmazták azt. Isten csodálatosan alkotott, csodákat tett, tiszteljük-e Őt?

A Biblia őszövétségi tisztelet szava azt jelenti, hogy az ember valakit súlyosnak, tekintélyesnek ismer el, kompetensnek tart. Isten tisztelete azt jelenti, hogy az ember számára Ő a mértékadó, Ő a meghatározó. Szavának súlya van, elkötelez és gyógyít, helyreállít és újjátesz. Hiszen hatalma szavával teremtette a világot, és azzal is tartja fenn. Az ember felismeri, hogy Ő az Alkotó, hogy Ő csodákat tesz, és hogy Ő az egyedüli Isten. Erről szólnak a hallott zsoltárversek is. S aki mindezt felismeri és elismeri, az boldogan hódol meg Előtte, leborul Előtte. S akkor valóban minősített hely lesz számára a templom, ahol tisztelheti Őt mindazokkal együtt, akik ezt boldogan megélik.

Ez a tisztelet, az Isten tisztelet az alapja minden helyes tiszteletnek is. Így fogja az ember a másik embert is helyesen tisztelni, tudva, hogy ő is Isten teremtménye. Nem kekedik fölé, nem alázza meg, nem lesz imádatának tárgya, nem hódol gerinctelenül előtte. Nem is a véleményét tartja tiszteletben önmagában, mert az lehet téves is, hanem őt magát, és segít neki megismerni az igazságot. Nem imád senkit és semmit Istene kívül. Isten tisztelete, helyes tisztelete az alapja minden igaz tiszteletnek. Erre van szükségünk mindnyájunknak ahhoz, hogy egymás javára élhessünk. Isten Jézus Krisztusban Önmagát adta, az ellene lázadó segítségére, megmentésére sietett. Az istenképű ember már romokban, eltorzult rajta a képmás, de Isten újat épített. Mert amilyen tiszteletet ébresztő a teremtés művének csodája, annál inkább az, az újjáteremtés csodája. Drága árat fizetett, Jézus Krisztus életével fizetett azért, hogy új templom épülhessen benned és bennem. Éppen ezért: *„Eljön minden nép, amelyet alkottál, leborulnak előtted, Uram, és tiszteletet adnak nevednek. Nagy vagy te, csodákat teszel, te vagy Isten egyedül!”*

Helyes tiszteletünk ennek megértéséből következik igazán. A templom az a hely, ahol megismerhetjük Isten csodálatos személyét, szeretetét, igazságát, szabadítását. Ő vár minket, hogy helyreállítson, újjáteremtsen! Boruljunk le mi is Előtte, és adjunk tiszteletet nevének, és hirdessük nagyságát, csodáit, egyedül való voltát, mert nincs Hozzá hasonló senki. Ő nem egy a sok közül, Ő az egyetlen, éppen ezért illeti őt tisztelet, dicsőség és hálaadás mindenekfölött.

Adjunk hálát azért, hogy a VI. és VII. kerületben élő reformátusok ezen a helyen, 100 éve letették az Isten tiszteletére épített templom alapját, s mi örömmel élhetjük át a zsoltár szavainak igazságát ma is. Becsüljük meg a kész hajlékot, ne tekintsük magától értetődőnek, hogy ilyen lehetőséget kaptunk! Fejezzük ki hódolatunkat, valódi tiszteletünket Urunk iránt, és dicsőítsük Őt itt és mindenütt. A hely mögött lássuk a Házigazdát, és megilletődve magasztaljuk Őt, és tegyük lehetővé, hogy mindenféle nép eljöjjön, és leborulva tiszteletet adjon az Ő nevének.

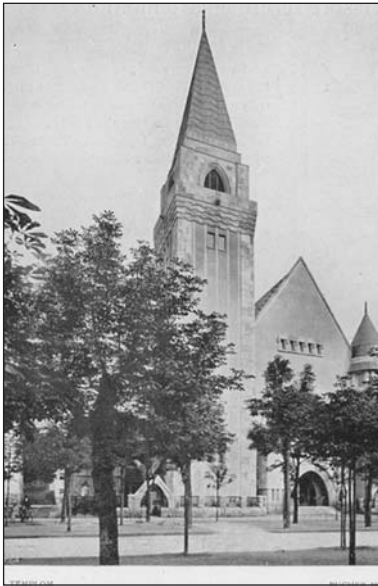
Hálaadó és elkötelezett szívvel:
Somogyi Péter lelkipásztor

AZ ALAPKŐ

*Száz éve
kezdtek el építeni
templomunkat*

Adjatok hálát az Atyának, aki alkalmassá tett titeket arra, hogy a szentek örökségében, a világosságban részesüljete. Ő szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és Ő vitt át minket szeretett Fiának országába, akiben van megváltásunk és bűneink bocsánata. Ő a láthatatlan Isten képe, az elsőszülött minden teremtmény közül. Mert benne teremtetett minden a mennyen és a földön, a láthatók és a láthatatlanok, akár trónusok, akár uralmak, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok: minden általa és reá nézve teremtetett. (Kol 1,12–16)

1892-ből származik az első adat, hogy a VI.-VII. kerületi reformátusok istentiszteleti alkalmat tartanak egy, a skót missziótól átengedett Erzsébet körúti házban. (Ebben az évben – tehát kevesebb, mint 120 esztendővel ezelőtt – még mindösszesen három református templom volt Budapesten.) Hogy saját használatú imatermük lehessen, 1896-tól Izsó Miklós szobrászművész korábbi, Rózsa utcai műtermét bérelték ki, és alakították át gyülekezeti házzá.

1901-ben Kovács Emil lelképásztor kapott állandó megbízást az itteni reformátusok közötti igehirdetői szolgálatra, és mivel a Rózsa utcai imaterem addigra szűkösnek bizonyult, már 1902-ben felvetődött a templomépítés gondolata. Az egyháztanács bizottságot alakított és elhatározták, hogy gyűjtést indítanak az építendő templom javára. Az első gyűjtőívek 1903-ban jelentek meg, de 1908-ra mindössze 80 000 korona állt az építőalap rendelkezésére. (Ehhez az önmagában elég jelentős összeghez az adakozók komoly áldozatkészségére volt szükség, de a tényleges megvalósításhoz szükséges pénzhez képest ez mégis kevés volt.)

A döntő lökést alistáli Laky Adolf 1908 áprilisában – névtelenül – tett 300 000 koronás adománya adta meg. 1908-ban Kovács Emil vezetésével megalkult az Erzsébet–Terézvárosi parókiális kör. Még

ugyanebben az évben a gyülekezet vezetőinek közbenjárására a főváros építési telket adott a Hegedűs Sándor és Izabella utca sarkán az új templom építése céljára.

1909 tavaszán meghívásos tervpályázatot írtak ki, de kiderült, hogy a tervezett programhoz a telek kicsi, így az egyháztanács kérelmet nyújtott be a fővároshoz egy nagyobb telek érdekében, majd amikor ez nem járt eredménnyel, a telek visszaadása fejében 200 000 korona építési segílyt kértek és kaptak.

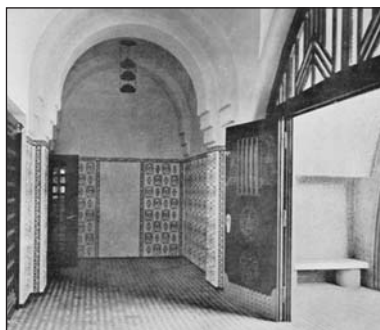
A Városligeti faszor 5–7. számú telkeket 1910 februárjában vették meg, összesen 265 000 koronáért.

Már március elején tervpályázatot írtak ki az újabb helyszínre, miután azonban ez is sikertelennek bizonyult, az építő bizottság 1911 januárjában Árkay Aladár építészre bízta meg a tervezéssel. Alig két hónap alatt Árkay el is készítette az engedélyezési tervet, amely azonban az építés megkezdéséig – sőt egyes részleteiben még ez után is – többször módosult. (A legjelentősebb változás az eredeti elképzeléssel szemben, hogy a templom alaprajza a hossz tengelyére tükrözve megfordult. Ez a szomszédos faszori szanatórium tulajdonosával, báró Herzl Manóval történő megegyezés alapján történt, aki ennek fejében 30 000 koronát ajánlott fel az építő alap számára.) Érdekesség, hogy Árkay a módosított tervet az alapkőletétel másnapján nyújtotta be engedélyezésre!

Az építkezés a pillérek alapozásával 1911 augusztusában kezdődött, és rendkívül gyors ütemben haladt: már az év decemberében állt a teljes szerkezet és a fedélszék. 1912-ben épültek meg a tornyok, de emellett augusztusban már átadták a parókiát, november 1-jén pedig a későbbi Julianna iskola épülete alapjául szolgáló református tanoncotthont.

A templom 1 év 10 hónap alatt, 1913 májusára készült el, a különlegesen igényes művészi kiképzés és a kor színvonalához képest rendkívül magas technikai felszereltség ellenére a parókia épületével együtt mindössze 466 000 koronáért.

A felszentelési ünnepi istentiszteletet 1913. június 1-jén tartották.

Ennyi a történet dióhéjban....

...De tényleg ennyi csak a történet?

Hány sóhaj, hány ima, hány átvirrasztott éjszaka, hány emberi kérdés és kétség, hány próbálkozás, zsákutca és elvetélt ötlet, mennyi csüggedés és lelkesedés, könyörgés és hálaadás van ezek mögött az adatok mögött?

Ha ott ülhetünk volna Kovács Emilékkel azon az 1902-es értekezleten, ahol megfogalmazták, hogy „bár az idők anyagi tekintetben gonoszak”, mégis kezdjünk el gyűjteni, mert túl kell látnunk a saját lehetőségeinken.

Ha átérezzük, hogy milyen reménytelennek tűnt a helyzet, amikor 5 év gyűjtése után a teljes telekvásárlási és építési költségnek még a tizede sem jött össze.

Ha láthattuk volna azokat az arcokat, akik szinte hitetlenkedve néztek egymásra a hírré, hogy valaki névtelenül letesz egy akkora összeget, ami a későbbi templomépítés 2/3-át fedezi. És ha hallhattuk volna, hogyan adnak hálát ezért a csodáért.

És újra lelkesednénk mi is, és (egy kicsit) bíznánk az emberi kapcsolatainkban is: a legfelsőbb gazdasági és politikai körökben forgó támogatónk révén sikerül telket kapni a fővárostól. És már fogalmaznánk is grandiózus céljainkat: 1000 fős templom, gyülekezeti terem, lelkészlakások.

És elcsüggednénk a sikertelen tervpályázat, a pályázati díjakra „feleslegesen” elfolyó ezrek, és a nagy nehezen kijárt építési telek alkalmatlansága miatt.

Vagy ha belegondolunk, hogy Laky Adolf, a szakmai tudásából hatalmas vagyont összegyűjtő, de mindvégig végtelenül puritán módon élő ékszerész, akit hiszem, hogy Isten indított arra, hogy – bár bonyolult dolog átszámítani, hogy mekkora lehet mai értékén az a pénzösszeg, amit akkor a templomépítésre adományozott, de – kb. negyedmilliárd forintot erre áldozzon; akiről szinte alig tudunk valamit, akit az életrajzi lexikonok és az internet is 3-4 sorban „elintéz”: aki nemhogy a templom felépülését vagy legalább alapkövének letételét nem érthette meg, de még a terveit sem láthatta. (Amikor 1910 októberében meghalt, egyedül az a terület volt meg, amin a temp-

lomunk és az iskolánk ma is áll.) Vajon a sorozatos sikertelen tervpályázatok után milyen „sugallatra” került a képbe Árkay Aladár, aki korábban még csak részt sem vett egyik tervezési fázisban sem? Akinek vitathatatlanul ez az életében első megvalósult tervterv lett gazdag és változatos építészeti pályájának csúcspontja.

Ha átéltük volna a bizonytalanságot (de mégis Istenbe vetett bizalmat), hogy az építés megkezdésekor még hiányzik a költségvetésből egy jelentős összeg, és kapnánk azt az első hallásra furcsának tűnő ötletet, hogy megtükrözve épüljön meg az egész épület... (ma már el sem tudnánk fordítva képzelni!)

Vagy aki építkezett, vagy akár lakást újjított már fel, az tudja, hogy mivel jár egy kivitelezés....

És ma itt áll ez a gyönyörű templom, Isten háza, amely körülvesz, befogad minket, amelyik nemcsak nekünk szép, mert a lelki otthonunk, hanem a sok-sok műértő és az épített szépségre önkéntelenül rácsodálkozó látogatónak is.

„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés. Ennek a hitnek az alapján nyertek Istentől jó tanúbizonyságot a régiek.” (Zsid 11,1–2)

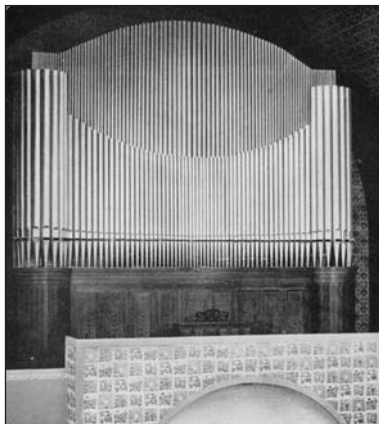
Éppen ma 100 éve, amikor ennek a háznak az alapkövét letették, erre a hitre építettek, és ezen állva kaphattak jó tanúbizonyságot templomépítő eleink.

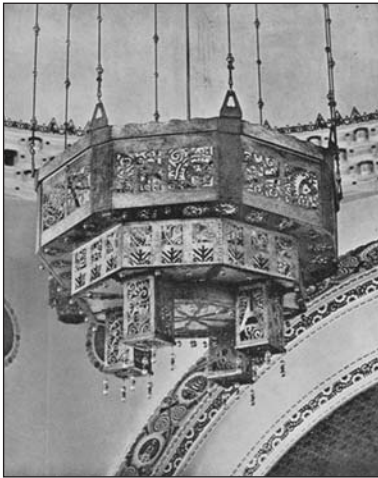
Az *alap* valamely művelet megindítását, lefolyását, valamely állapot létét biztosító legfontosabb tényező: alapfeltétel.

Az *alap* az az adottság, amihez való viszonyítással meghatározhatunk valamit: alapul vesszük.

Az *alap* az a biztos tény, amelytől valaminek a jogossága vagy érvényessége függ. Ami alaptalan, az jogtalan, végső soron: valótlan.

Pál apostol azt írja a korinthusiaknak: *ti Isten épülete vagytok, (és én) az Istentől nekem adott kegyelem szerint, mint bölcs építőmester, alapot vettem. (1Kor 3,9–10)* Az egyetlen biztos alapot, amelyen minden állhat, amin kívül más alapot senki sem vethet, amely

A cikkben látható képek a *Magyar Építőművészet* című folyóirat XI. évfolyam 6. számából valók.

már előbb volt mindennél, és minden benne áll fenn, amely a Jézus Krisztus.

A mi templomunk – Isten temploma: alapköve nem 100 éves, hanem 2000 éves, sőt öröktől fogva való!

Az az alapkö, amit 1911. július 24-én ide elhelyeztek: egy *jel*.

Mint Ábrahám birtoka Hebrónban, aki felesége, Sára halálakor megvette a sírhelyet a hettitáktól Kánaán földjén, az ígéret földjén.

Jele a hitüknek, hogy mindvégig arra néznek, aki van, és aki volt, és aki eljövendő. Hogy a hitükből fakadóan túllátanak önmagukon, a saját életükön, a saját generációjukon.

Jele annak, hogy ha Isten ígéreteire néznek, akkor cselekszenek: elkezdik az építést, még ha nem látják is ők maguk a végét.

És *jele* annak, hogy ez a kis téglányi kő az, amit mi a saját erőnkkel hozzá tudunk tenni az egész hatalmas épülethez. Hogy bár beletesszük az erőnket, az energiánkat, az időnket, a pénzünket, de a végső megvalósulás Isten ajándéka és kegyelme.

1911 régen volt. Ma más időket élünk – mondhatjuk. A templomunk áll: halát adunk érte újra és újra. De ahogy Ábrahámnak sem, nekünk sem szabad csak a múltba révednünk és mi sem ragadhatunk le a jelen jelszavainál: csak most, és csak nekünk!

A Jézus Krisztusban való hit egyedül biztos alapján, a régiek példáját látva nyerhetünk mi is jó tanúbizonyságot. Mert vágyaink most is vannak: hatcsoportos óvoda játszóudvarral, tágasabb, jól felszerelt általános iskola, majd szakiskola, idősotthon... és az idők anyagi tekintetben talán ma is hasonlóan gonoszak.

De az ÚR tegnap, ma és mindörökké ugyanaz, és neki tetszett, hogy itt háza, gyülekezete, belőlünk is, mint élő kövekből épülő lelki otthona legyen, és szeretnénk ha az országa itt a Faszorban is tovább épülhetne – az Ő dicsőségére.

Nyikos László

BECSENGETTEK...

A Julianna Református Általános Iskolánk és a Csipkebokor Református Óvodánk gyermekeinek szeptember elsején, azonban a pedagógusoknak már jóval korábban. Nekem személyesen nagy élmény a diákok hangját hallani, és látni, ahogy megtelnek élettel az intézményeink, mégis most elsősorban a tanárok és óvónők tanévkezdéséről szeretnék írni.

Az iskolában a pedagógusok többsége már három héttel szeptember előtt elkezdte a munkát. Hogy mi minden feladata van egy tanárnak! Nem csak felkészülni a következő tanévre, vagy tanmenetet írni, hanem osztályt díszíteni, falakat dekorálni, ha kell, takarítani. Hatalmas, lázas munka folyt a Juliannában, hogy mire megérkeznek a diákok, addigra minden rendben legyen. Több teremben felújítások történtek, és a tornaterem is megszépült. Mindez pedig rengeteg bepakolással és kipakolással járt. Milyen jól jött ekkor egy gyülekezeti, és volt juliannás ifis segítség a nehéz bútorok cipelésében! Közben folyamatosan értekezletek, munkaközösségi megbeszélések... Aztán augusztus 30-án, közösen az óvoda pedagógusaival csendesnapot tartottunk. Ezen a délelőttön együtt volt a Fasori kollégium mindkét intézményének testülete. Nagy dolog volt, hogy mindenki nyitott szívvel szánta oda magát erre az alkalomra, pedig közel sem álltak még készen az előkészületekkel.

Az óvodában azon a héten kezdték a munkát. Ott mindent végigtakarítottak. A játékoktól a függönyökig. Mennyi fejtörést okozott, hogy ki fogja a majd négy méter magasban lévő ablakokat lemosni...? Végül tehát mindenki megszakította a munkát, elengedte a sok dolgát, és eljött a csendesnapra. (Az oviban különben minden héten keddenként lete-

szik a munkát egy órára, amikor együtt áhítatra gyűlnek, az Isten szavára vágynak, és az áldásért imádkoznak!)

Az előadáson, amit minden pedagógus hallgatott, arról volt szó, hogy igazán mi motiválja a munkánkat. Az emberek erre különböző válaszokat adhatnak, és a gondolkozásuk megmutatja azt is, hogy hol tartanak a hit útján vagy az odaszánt életben. Van, akiket az vezérel, hogy mihez van kedve. Önmaga fontos számára, és aszerint cselekszik. Másokat az motivál, amiből hasznuk van. Sokan keresik a feladatokban az örömet. Úgy döntenek, választanak, hogy abban ők örömet találjanak. A következő lépés, ha az ember azt is nézi, hogy mire van szüksége a környezetének. Vagyis a másik embert mivel segíthetem. Majd tovább lépve motiválhat az is, hogy mi a kötelességem. Ekkor erős erkölcsi törvény vezérel. Végigelemeztük, hogyan élt Jézus Krisztus. Ő az Istentől rendelt feladatát, küldetését teljesítette. Közben pedig folyamatosan az Atya akaratát és dicsőségét kereste. Tehetjük mi is azt, ami Neki kedves, amit Ő ránk bízott, és nem a magunk görccseivel, hanem az Isten erejével. Mert a hívó ember tudja, átéli, megtapasztalja, hogy nincs egyedül, mert az Atya vele van! Ezért a hívó ember élete, munkája küldetés, amit a Szentlélek által végezz! – A jó hangulatú csoportbeszélgetések után a napi Igéről és a feladatokról elmélgedtünk, majd kis csoportokban imaközösséget tartottunk. Nagyon aktuális volt hallani a napi Ige üzenetét: *„Bizony, bizony mondom néktek, hogy amit csak kértetek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Eddig nem kértetek semmit az én nevemben: kérjétek és megkapjátok, hogy örömeitök teljes legyen.” (Ján 16, 23–24)* Az imaközössé-

günkben imádkoztunk a gyerekekért, a tanévért, a családokért, az áldott munkáért, és konkrétan az aznapi önkormányzati tárgyalásért. Mert két nappal az iskolakezdés előtt még nem dőlt el, hogy melyik tantermetek kapjuk az önkormányzattól! Sőt reggel úgy látszott, mintha sok minden bizonytalan lenne. Így mentek tárgyalni a gyülekezeti és iskolai vezetők, miközben mi sokáig együtt imádkoztunk. Végül aznap délután megkaptuk a szép új tantermeinket, békés megegye-

zés született, és az önkormányzat segítőkészen állt az intézményeink munkájához, küldetéséhez. Tehát az önkormányzatunk nem csak megígérte a segítséget, hanem be is tartotta a szavát! Adjon Isten bölcsességet nekik a további döntésekhez! Az öröm mellett azonban rengeteg feladat hárult a pedagógusokra és a karbantartókra, takarítókra, hiszen másfél nap(!) alatt be kellett rendezni mindegyik tantermet. Csodálatos volt tapasztalni, ahogy ebből mindenki kivette a részét. Senki

Kedves Testvérek!

Örömmel és hálás szívvel adunk hírt arról, hogy hosszú előkészítés után létrejött, megszületett a Budapest-Fasori Református Kollégium, melynek jelenleg két intézménye van, a Julianna Református Általános Iskola és a Csipkebokor Református Óvoda. Megszületett az intézmény alapító okirata, az egyházi és világi hivatalok elfogadták, elkészítették a kollégium működéséhez szükséges okiratokat. Ha kollégiumról beszélünk, ne valamilyen diákszállóra gondoljunk, hanem egy oktatási szervezeti formára, amelynek alapjául ősi magyar református oktatási intézményeinket vettük alapul (gondoljunk a híres pápai, kecskeméti, debreceni vagy sárospataki református kollégiumokra). Iskolánk és óvodánk így még szorosabb testvéri kapcsolatba került, ügyeinek egy részét immár összevonva, egyszerűbben lehet intézni. A kollégium létrehozásáról gyülekezetünk presbitériuma döntött, fenntartója a Budapest-Fasori Református Egyházközség. Igazgatója Horgos Vilmos lett. A kollégiumi keret arra is lehetőséget ad, hogy a fasori oktatási rendszer bővüljön. Ha Istennek kedves, és egyszer megadatik, hogy például szakiskolát indíthatunk, a kollégium keretein belül ezt jóval egyszerűbben meg tudjuk tenni. Hálát adunk azért, hogy Isten folyamatosan fejleszti iskolánkat, óvodánkat. Köszönjük a szülők, a gyülekezet támogatását. Nemrég megújult a tornaterem parkettája, erre 435 ezer forintot fordítottunk, zömmel a 2008-as juliannás szülői est bevételeiből. Kialakítottunk egy második nyelvi laboratóriumot, ennek bútorait attól a vállalkozótól kaptuk ajándékba, aki az első készítette. Kedvezményesen vásárolhattuk meg tőle a projektort, a digitális táblát és a laptopot is. Szülői adományból a felső tagozat számára a második emeletre 3 darab fából készült padot vásárolt az iskola. Az 1/A. osztálynak pedig padokat és székeket, ezek 290 ezer forintba kerültek. Ezt az összeget is szülők adták össze.

Még egyszer köszönjük az adományokat, és dicsőség Istennek, hogy így gondoskodik rólunk!

Testvéri szeretettel: Devich Márton kollégiumi gondnok

nem nézte az óráját, hanem késő estig tette a dolgát. A karbantartás vezetője olyan intenzíven dolgozott, hogy komoly sérülést szenvedett. Hamarosan azonban ugyanolyan lelkesen folytatta a feladatát.

Közben egyértelműen kiderült, hogy hiányoznak bútorok, asztalok, székek, szekrények. Vannak szép termeink, de hiányosak a felszereléseink. Minden nem rendeződött a kezdésre, de sokat segített a helyzeten, hogy egy volt csipkebokros, jelenleg juliannás édesapa megjelent, és bejelentette, hogy ő a megígért iskolai támogatását az elkövetkező két évre szeretné most, egyszerre, előre odaadni. Egy nagyobb összeget tett le mindenki csodálkozására. Ebből több új bútort lehetett vásárolni.

Ha visszaemlékszem, ezen a három héten nem nagyon láttam pihenni az igazgatót, a helyettesét vagy a gazdasági vezetőnket. Mégis végig türelemmel vették az újabb akadályokat, és segítették a többiek munkáját.

Az indulás előtti tantestületi értekezleten döntöttek a pedagógusok a házirend módosításáról. Változott a hétfő reggeli közös iskolai áhítat rendje. Ettől az évtől kezdve nem a tanítás előtti időben, és 15 percben lesz, hanem hétfőn az első tanítási órában. Ez azt jelenti, hogy több idő lett az éneklésre és Isten szavára. És azt is, hogy a tanárok szolgálatból vállaltak egy pluszórát, mert ez nincs benne a munkaidejükben. (Aztán jó ötlet volt az óráközi szünetek módosítása.)

A végeredmény pedig, hogy becsengettek. Van egy megújult iskolánk, szépen karbantartott óvodánk, új tantermeink, és a nagy szám: két új udvart is használhatunk. Milyen

régóta imádkoztunk az udvar bővüléséért! Isten meghallgatta és megadta! Az egyik ököudvar. Gyönyörűen parkosítva, gumitéglával kirakva. Szeptember első napjaiban azonban még nagy fűvel és gazzal csúfítva. Mikor már a tanárok elhatározták, hogy a kert rendbetételéhez is nekifognak, akkor jelentkezett egy Csipkebokor ovinkba „járó” anyuka, hogy a munkatársaival szívesen rendbe teszik a kertet. Míg a tantestület a gyerekekkel Tahiban a csendesnapon volt, ők eljöttek kb. 12-en. Mire hazaértünk, rendbe tették az udvarokat, levágták a fűvet, összesöpörték a leveleket. Mikor megkérdeztük őket, kiderült, hogy a cégen belül ez a nap volt a csapatépítő tréningjük, amit az intézményeink javára fordítottak. Végül odaajándékozták az összes kerti szerszámot az iskolának.

Mikor mindezt és még sok más eseményt átgondolunk, folyamatosan hálát adunk. Discsőtjük Urunkat, aki sokkal nagyobb teret, udvart, lehetőségeket adott erre az évre. Köszönjük Neki, hogy folytathatnánk a sort az azóta megtapasztalt csodákkal. Hiszen már újabb három hét telt el a tanévből! Végül pedig hálásak vagyunk Istennek az itt dolgozóért, akik munkájukkal ebben az időszakban is bemutatták, hogy Urukat szolgálják. Nem kiszámított kötelességből végzik a feladataikat, hanem többet annál, mint ami emberi erőnkől telik. Hiszen nem maguktól teszik, nincsenek egyedül, hanem az élő Isten végzi velük és általuk! Adjá Isten, hogy így legyen továbbra is!

Élményeit lejegyezte:
Somogyiné Ficsor Krisztina
intézeti lelkész

KULCS A BIBLIÁHOZ

**Különleges előadássorozatot tartunk
a fenti címmel a BIBLIÁRÓL
5x1 órában 2011. október 17-21-ig,
hétfőtől péntekig minden este ½ 6 - ½ 7-ig
a fasori református templomban.
(VII.Városligeti fasor 5.)**

VÉGH TAMÁS

a gyülekezet lelkipásztora az előadó,
aki több, mint 40 évi igehirdetői szolgálata során arra törekedett,
hogy a legmesszebből indulók is megérthessék a BIBLIA alapüzenetét.

Akik már jól ismerik a BIBLIA üzenetét,
azok ezen a héten egy érdekes módszert tanulhatnak,
amellyel ők is tovább adhatják az üzenetet.

**A gyermekek számára is
ingyenes foglalkozásokat tartunk
külön csoportokban.**

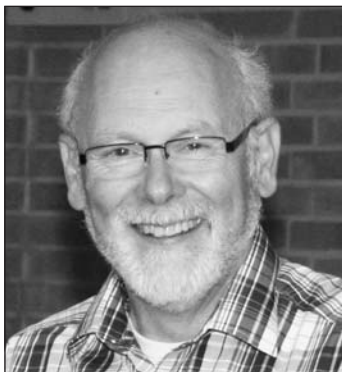
**Minden este gyermekmegőrző szolgálatot is
működtetünk.**

Hívja rokonait, szomszédait, barátait, ismerőseit.
5 x 1 órát megér a világ ma is legnagyobb példányszámban
kiadott könyve alapüzenetének a megismerése.

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Hasonlóságok és különbségek

Hollandok és magyarok

*Boudewijn de Heer
a papendrechtli gyülekezet
vezetői delegációjának tagjaként
érkezett szeptember végén
ismét a Fasorba,
hogy a fasoriakkal
közös előkészítse
a két gyülekezet
során következő találkozását.
A két gyülekezet kapcsolatáról,
különbségekről, hasonlóságokról
kérdztük.*

– A papendrechtli és a fasori gyülekezet az elmúlt években több alkalommal találkozott egymással. Mit gondol, milyen találkozások szolgálják leginkább a kapcsolatok épülését?

– A közös csendeshetek jelentik a legfontosabb és legértékesebb időt arra, hogy elmélyítsük a kapcsolatot gyülekezeteink között. Még több csoportban kellene tartani ilyet, például a két presbitérium közös részvételével, vagy női csoportokban és így tovább. Nagyon hálásak vagyunk a közös ifjúsági csendeshétért, ez szintén előrelépést hozott kapcsolatunkban. Nekünk is fontos, hogy gyülekezetként növekedjünk, és más keresztyének – például éppen a fasoriak –, akik kívülről látnak bennünket, a legjobb megfigyelők abban, hogy mi mit tehetnénk jobban. Azok a legjobb partnerek ahhoz, hogy ilyen témákról beszéljünk, akik bennünket kívülről látnak.

– Ön holland keresztyénként hogyan éli meg a hitét a mindennapokban?

– Naponta elolvasok egy részt a Bibliából, hogy vezetést kapjak életemhez, amit Jézus-

sal járok. Majd közös imádkozunk a gyermekekért, a gyülekezetért, a fasori és romániai testvérekért. És a Jézus nélküli világért is, hiszen az egyház nem hunyhatja be a szemét, a világot is látnia kell. Ahhoz, hogy jó kapcsolatban maradjunk Istennel, személyes hitbeli növekedés, és belé vetett bizalom kell. Így lehetséges az, hogy a bűnösök is Isten gyermekei lehetnek azáltal, hogy követik Őt életük során. Keresztyénként a munkahelyemen kis posztereket teszek ki magam köré, hogy mindezt jelezzem. Ez időről időre alkalmat ad beszélgetésekre is.

– Hogyan lát bennünket, fasori keresztyéneket, hitűnket, Istent követő életünket? Milyen benyomásai voltak rólunk, gyülekezetünkről?

– Azok az emberek, akiket ismerek a csendeshetekről – nem túl sok ilyen van –, Jézus Krisztust vallják megváltójuknak. Gyakran meglepett, ha láttam ezt a világos, feltétlen hitet. Másfelől az is meglepett, hogy az alkalmakon kevés fiatal van. Nálunk az a gyakorlat, hogy ott ülnek, és ugyanazt a prédikációt hallják, mint az idősebbek. Az ifjúsági

munka számunkra nagyon lényeges, fontosnak tartjuk, hogy a fiatalokat már nyolcéves koruktól megtanítsuk arra, hogy Jézus értük is meghalt. Emellett van vasárnapi iskolánk, hatéves kortól. Ezután a fiatalok huszoneves korukig bármely csoportban részt vehetnek.

– Tapasztalata szerint milyen hasonlóságok, különbségek vannak a két gyülekezet hitélete között?

– A Fasorban a mi gyülekezetünknel nagyobb lelkesedést látok a misszióra és az imaközösségekre. Azt kell mondanom, hogy a mienk nem ennyire élő gyülekezet. Ezt persze nem könnyű kimondanom, és nem kis fájdalommal a szívemben mondom, de így van. De van más különbség is. A mi gyülekezetünkben a presbitereknek van egy speciális feladata, ami – legalábbis az én véleményem szerint – nem gyakorlat a Fasorban. Van egy térképünk Papendrechtől, amelyet felosztottunk a presbiterek között, akik meglátogatják

a tagjainkat körülbelül két évente egyszer. Megkérdezik, hogy milyen az Istennel való kapcsolatuk, milyen gondjaik vannak a családban és így tovább. Szeretjük, ha ezalatt a család gyermekei is ott vannak. Ezt követi egy rövid bibliaolvasás, és a látogató presbiter által elmondott ima.

– Mi a véleménye országunkról és a magyarokról?

– Magyarország gyönyörű hely, csodálatos régi, történelmi helyekkel. Ezt érdemes megőrizni. A magyarok általában udvariasak a nőkkel és az idősekkel. Van egy mondás is, amit hallottam: végy három magyart, tegyél fel egy kérdést, és lesz róla kilenc véleményed – vagy valami hasonló. Ezt a sokféle véleményt néha tapasztaltam is. De végül is a magyarok mentalitása és érzemvilága hasonlít a mienkhez, ezért is van többnyire nagyon jó kapcsolatunk a magyarokkal.

Szabó Zsolt

Négy nyelven, egy hitben

Holland–magyar ifjúsági hét

Július 26-án, kedden délből holland testvér-gyülekezetünk ifjúsági csoportja érkezett meg Budapestre. A tizennégy papendrecht-i fiatal a gyülekezeti teremben szeretetvendégséggel fogadtuk, majd egy rövid áhítatot követően a fasori ifjak körbevezették őket a templomban, a parókiaudvaron, és megmutatták az egykor holland támogatással épült iskolát is. Még aznap délután kiutaztunk Tahiba, Isten Táborába, ahol vendégek és vendéglátók, a szolgálókkal együtt közel negyvenen, három napon át örömmel részesülhetünk Isten Igéjében és egymás szeretetében. A délelőtti alkalmakon, holland és magyar ige-

hirdetők szolgálatával, tolmácsolással hallgattuk Isten Igéjét Jézus követőinek az egységeről és sokféleségéről. Ezután egyes kiscsoportokban angol, illetve német nyelven beszélgettünk az áhítatokon felvetődött-feltett kérdésekről. Két délután gyülekezetünk egy-egy presbitere személyes tapasztalatainak tükrében arról beszélt, hogy mit jelent a világban, de nem a világ rendje szerint élni. Esténként tábortűzet raktunk, játszottunk, illetve „mécsestúrát” szerveztünk, ahol magyar fiatalok holland nyelvű igékkel bátorították az erdei ösvényen lámpások mentén botorkáló vendég fiatalokat. Isten szeretetét

csodálatosan élhettük át, amikor a korábbi, szinte szünet nélküli esőzés után az utolsó napon kiderült az idő, így el tudtunk menni a közeli Visegrádra bobozni, és megnézni a fellegvárat.

A hét végét Budapesten töltöttük, a hollandok ezalatt a magyar fiataloknál laktak. Szombaton a Citadellától elindulva sétáltunk át Pestre, ahol szabad városnézés után a Parlamentet tekintettük meg. Este a Fasorban finom gulyáslevesvel és Rákóczi-túróssal vártak bennünket szerető testvérek. Vasárnap az istentisztelet után a vendégfogadó családokkal fedezhették fel a várost a papendrecht-i ifjak, majd este énekléssel, „morzsaszededetéssel”, szeretetvendégséggel búcsúztunk el tőlük. A hetet Isten nagyon gazdagon megáldotta, érzékeltessék ezt a résztvevők rövid élménybeszámolóit:

JOHAN DE VRIES

A magyarországi hét nagyon tetszett. Sokat tanultunk az áhítatokból és biblia tanulmányozásokból. Mindenképpen érdemes lenne folytatni!

ELISE VAN TRIGT

Magyarország és Budapest csodálatos! Nagyon köszönjük a vendégszeretetet, a barátságot, és a jól megszervezett hetet. Az Úr hatalmas! Az egység összeköt minket.

KÁTÉ ESZTER

Nagyon sokat épültem a táborban. Csodálatos volt megtapasztalni, attól, hogy más nyelvet beszélünk, más országban élünk, tudtunk egységben lenni, és ezt az egységet Isten fogta össze. Nagyon jó volt együtt énekelni (akár hollandul is), kirándulni, játszani, és örültem, hogy egy hétvégét nálunk tölthetett egy holland lány, a hétvégi együttlét fantasztikus volt. Sok új barátot szerezhettem és remélem, hogy ezek a barátságok, amik a holland fiatalokkal kötődtek, nem szűnnek meg.

ARJAN TEEUW

Szép emlékeket őrzök a csendes-hétről. Bár a magyar-holland focimeccsek Hollandia számára kedvezőtlenül végződtek, a barátság mindent felülír! :-)

CSÁSZÁR PÉTER

Talán elmondhatom, hogy ez a tábor volt életem eddigi egyik legnagyobb élménye. Megismerhettem olyan testvéreinket, akik máshol élnek, más a kultúrájuk, és mégis olyan sok közös van bennünk (Eet smakelijk!). Felismertem, hogy milyen a barátság határok nélkül.

THEA DE KONING

A magyarországi utazás nagyon különleges élmény volt. Nagyon tetszett, hogy kapcsolatba kerülhettem más országbeli keresztyénnel. Talán még viszontlátjuk egymást!

JÓZSA ÉVA

A holland-magyar tábor egy csomó nem várt meglepetést, ajándékot tartogatott számomra. Az ellátás, a szolgálói háttér kitűnő volt. Elvoltunk kényeztetve. :) Érdekes volt találkozni a testvérgyülekezet fiataljaival, megismerkedni egy kicsit az ő világukkal, szokásaikkal, hitükkel. A csoportbeszélgetések s a személyes beszélgetések is sok mindenről elgondolkottattak, tanítottak. Külön öröm volt a sok közös játék, kirándulás, de a legjobb számomra a mécesestúra volt.

MART DE KONING

Nagy öröm volt számomra, hogy a közös hit egységében együtt lehettem veletek. Az egész hét légköre olyan volt, mintha régóta ismertük volna egymást, pedig először találkoztunk egymással. A Tahiban töltött napok valóban áldottak voltak. Rengeteg jó beszélgetés, kiváló étel, kellemes időjárás, és mindenekfelett a kiscsoportos beszélgetések az Ige körül. És természetesen ott volt a nagyszerű kirándulás a visegrádi várba. Annyi fényképet csináltam, hogy a hét végére megtelt a memóriakártyám. A vendéglátó család is nagy áldás volt. Nagyon megragadott a ház légköre, a békesség, a vidámság, és még ha adódtak is nyelvi nehézségek, kitűnően megértettük egymást, és tényleg úgy éreztem magam, mint ha otthon lennék. Amikor a repülőtérré indultunk, nagyon elszomorított, hogy el kell búcsúznunk tőletek. De örülök, hogy továbbra is beszélhetünk egymással a Facebookon. Nagyon várom, hogy újra találkozzunk veletek! Isten áldjon meg titeket! Köszönök mindent!

JOHANNEKE DE KWANT

Szerintem a magyarországi hét fantasztikus volt! Jó volt beszélgetni és felfedezni, hogy miben hasonlítunk egymásra, és miben különbözünk. Szerencsénk volt, az időjárás jobb volt, mint Hollandiában :-). Köszönjük a hetet és a sok kedvességet, vendégszeretetet!

PARTI ESZTER

A holland–magyar ifjúsági csendes-hét már a kezdete előtt nagyon érdekes volt. A sok kérdés és várakozás mellett azt is mérlegelni kellett, vajon hogy fogunk tudni kommunikálni a külföldi fiatalokkal? De Isten engedte megtapasztalni: Nála semmi sem lehetetlen. Már a tábor első napján kiderült, hogy egészen jól megértjük egymást, és nem kellett félni a személyes- és a csoport-beszélgetésektől sem. Felemelő volt azt látni, hogy mennyire nem az számít, hogy mit csinálunk, hanem hogy együtt vagyunk, és Istenre figyelhetünk. Mindezt jókedvvel, felszabadultan. Hálás vagyok Istennek, hogy nem csak egy ifihéten vehettem részt, de egy olyan ifihéten, ahol más országból, kultúrából érkező fiatalokkal együtt tanulhattunk Róla, és dicsérhettük az Ő nevét. Hiszem, hogy számukra is áldásos volt az Istennel és egymással eltöltött idő, és hiszem, hogy Isten az ő életükben is munkálkodott az egy hét alatt.

VITÉZ BÁLINT

A holland hétre nagyon félve mentem el. Nem tudtam, hogy hogyan fogok kommunikálni. Istennek hála ezzel nem nagyon volt gondom, megértettem magam kézzel-lábbal. Az időjárás nem volt nagyon jó, de azért áldott hetet élhettem meg. Örülök, hogy elmentem, remélem még lesz ilyen hét! :)

SZEMENYEI ESZTER

A hét témája az egység és különbözőség volt. Én leginkább az első nap tapasztaltam meg személyesen ezt, mikor arra lettem figyelmes, hogy zongorázást és énekszót hallok, aztán észrevettem, hogy az ebédlőben egy kis holland csapat ül a zongora mellett, és énekel. Odamentem hozzájuk, mire ők örömmel fogadtak és kérték, hogy fuvolázzak az ének mellé, és tanítsak nekik magyarul (!) néhány éneket. Addig még féltem, hogy hogy tudok velük majd kommunikálni, de olyan jó volt azt megtapasztalni, hogy Isten úgy törődik velem, hogy megtalálja a személyesen számomra legjobban felszabadító dolgot ezekre a félelmeimre, a zenét. Ott ültünk még egy jó darabig, és vagy ők zongoráztak, vagy én fuvoláztam, vagy énekeltünk, hollandul, magyarul, angolul. Ilyen volt még a mécesstúra, amikor nem volt elég lge-mondó, így néhány magyar résztvevő (közük én is) tanultuk meg egy óra alatt az lgéket hollandul, magyarul, és időre meg tudtuk tanulni, úgy hogy szólhatott mindannyiunkhoz. Számomra nagyon nagy élmény volt ez, mert átélhettem, hogy Isten ígéje még akkor is szól, ha egy hollandul nem tudó magyar mondja a holland lgét.

CAROLINE VERDOORN

Ha Magyarországra visszagondolok, akkor ami először eszembe jut, az a mécesstúra. Nagyon tetszett, és jó vissza gondolni rá!

KAPUVÁRI BARBARA

A csendeshétre való készülődést is áldásként éltem meg. Az Úr sok szolgálót adott mellénk, a terheket együtt tudtuk viselni, olyan jó volt megélni ezen keresztül is, hogy egy célért fogunk össze. Urunk egymás által pótolta hiányosságainkat, és bátorított engem. Olyan jó volt tapasztalni, hogy a holland fiatalok is magukénak érzik a hetet, erre egy példa, amikor egyik délután ők szerveztek csapatépítő játékokat. Számomra ajándék volt látni az épülő holland-magyar kapcsolatokat, a nyitottságot egymás felé, kezdeményezést a beszélgetésekre, együttlétre. Amit felismertem a héten, hogy sokszor szeretnénk csupán a jó és dicső dolgokat láttatni az életünkben és másokéban is, de Urunk nem takargat, láthatóvá válnak sebeink-bűneink. Jézus fiatalabb Testvéreimen keresztül hívta fel a figyelmemet arra, hogy ne a problémákra és hiányosságaimra nézzek, hanem arra, hogy minden fölött az Ő hatalma van, és ennek a biztonságában megnyugodhatok. Ha nem az Ő mindenhatóságára nézek, ha nem az Ő szabadításában és jó terveiben bízok, akkor simán elcsüggedek.

MÉRGES BEA

Számomra a magyar-holland ifjúsági lelki tábor különösen sokat jelentett. Isten megengedte, hogy tolmácként is szolgáljak. A legnagyobb csodaként azt éltem meg, hogy a mecsestúrát holland nyelven csinálhattuk úgy, hogy egy magyar szolgáló sem tanult előtte hollandul. Egyedül Istené a dicsőség, hogy ilyen áldott közösségben együtt lehettünk.

PAULER PETRA

Igazából nem is akartam elmenni a táborba. Csak apa erőltette, mondván: „biztos jó lesz, ott a helyed”. Nagyon féltem ettől a tábortól. Többek között attól, hogy teljesen idegen emberekkel kell eltöltenem egy hetet, akik ráadásul még magyarul sem beszélnek... és persze emellett a Bibliáról, Jézussal kapcsolatos dolgokról beszéljek velük. Szerintem ez még a saját nyelvünkön és elég nehéz. De hihetetlenül kellemeset csalódtam az egy hét alatt. Úgy érzem, hogy az egész hetet Isten áldásában töltöttük el! Kezdve a programoktól egészen az igei alkalmakig. Megismerkedhettünk a holland fiatalokkal, akikkel szoros barátságokat köthettünk, és emellett persze a magyar fiatalok között is szorosabb kapcsolat alakult ki! Remélem lesz folytatás! Én már nagyon várom :))

SZABÓ FERENC

Éltre szóló élmény volt együtt tölteni egy hetet a holland fiatalokkal, együtt énekelni, játszani, imádkozni és Igét olvasni. Nagyon hálás vagyok Istennek, hogy mindezt átélhettük. A két gyülekezet kapcsolatának ez a tábor egy nagyon fontos eleme volt: a most kialakult barátságok biztosítják a Fasor és Parendrecht között fűződő szálak sűrűsödését.

**Összeállította: Niels Rietveld,
Szabó Ferenc és Pataki András, a holland
beszámolókat Szécsi Sándor fordította**

Nagybörzsönyben jó

Egy hetet töltöttünk augusztusban Nagybörzsönyben. Párápoló csendeshéten voltunk. Először.

Nagybörzsönyben például az a jó, hogy friss a levegő. Lelkiekben egyaránt. Már-már túl jó. Mármint hogy szokatlan, hogy jó. Mert szokatlan például, hogy itt olyan „levegősek” a napok. Hogy van időnk, hogy jut idő egymásra: egy hétig délelőttönként egymás mellett ülni párunkkal a kis falusi templompadban, egymás fülébe duruzsolni a házaspáros élet kérdéseit feszegető előadások nyomán ébredő gondolatokat, aztán kis csoportban beszélgetni ebédig a testvérekkel, akik, jó, hasonló problémákkal küszködnek, mint mi, de ők már tudják és tovább is adják, amit mi még nem próbáltunk. Az ebédet követően aztán a folytatás egyéni: egyesek szigorúan pihenésre fogják, ki-ki hanyatt dőlve, csukott szemmel, mások, rendszerető életmódról tanúskodva, kiülnek egymás mellé a szabad-

ba Isten Igéjét tanulmányozni és megbeszél-
ni. De a lehetőségek választéka ennél még sokkal színesebb, a focitól a faluban való babakocsi-tologatáson át a kézműveskedésig. A délután gyakorlatilag szabad. Kivéve, mikor többórás hahotázós játékkal ajándékoz meg bennünket Somogyi Krisztina: családokat alapítunk, és megkísérünk megoldani egy hétköznapi tűnő helyzetet (a gyerekek próbálják megkaparintani apa-anya kizárólagos figyelmét, apa és anya a szóhoz jutás és moderáció lehetőségét), közben annyit neve-
tünk, testvér a testvérral, amennyit az elmúlt tíz évben egybevéve nem. A játékfelvetés azért komoly szándékot céloz, a szerepek mögé bújva megélt tapasztalatokból levonjuk a konzekvenciákat – ezeket magunkban érlelve mélyebben megérthetjük gyermekeink motivációit, és rájuk adott válaszaink mindennapos hozadékait.

Aztán „túl” jó még hátradőlve gyönyör-

Fotók: D. M.

ködni a gyerekcsodában (ahogy egyik testvérünk nevezte). Titkon meglesni, micsoda egyetértésben is lehetséges kicsinek a nagygyal együtt forgózni a pingpongasztalnál, mily gyönyörűséges napokig faágfuvalával szaladgálni a réten az ovis barátnőikkel, a hintán ücsörögve vihogni a kamaszügyekről, vagy dzsungelharcosként meghódítani a patakmedret. Ezeket a pillanatképeket hosszan lehetne még idézni, számomra ez a legmegkapóbb: micsoda minőségbeli különbség gyülekezetben felnőni gyerekként, ez az, ami

nekem kimaradt, jó lenne mindannyiunknak tudatosítanunk a lehetőség valódi értékét! Nagybörzsöny gyerekvonatkozásban számomra a biztonságosan körbekerített szabadság.

De mindehhez sokak tevételes hozzájárulása szükséges. Emőke néninek még a hangját is másnak hallom Nagybörzsönyben, megrendít, ahogyan a gyerekekhez szól, semmi türelmetlenség, semmi sürgetés, ezt ők is érzik, engedelmesség követi. És Berzsi Kriszti (néni) arca, amikor a király nem ad katonát,

és valamelyik ovisnak sikerül átszakítania a láncot! Nagyot ugrik és ujjong! („Lelkesíteni kell az ovisokat, tudod”, mondja. Persze, ha nem kéne, akkor sem tudná máshogy.) És Emcsiék, ahogyan suttogják Fehérke történetét az esőlakban – minden szem rájuk szegeződik, a lélegzetüket is visszafojtják a kicsik, úgy hallgatják. De Nagybörzsönyben azért mégiscsak babának lenni a legjobb. Annyi itt a nagytestvér, hogy mindegyikükre legalább egy személyi szárazdajka jut, nem tudom eldönteni, kinek jelent ez nagyobb örömet:

„őrizőnek” vagy „őrizendőnek”. Értetlenül állunk ennyi jótétemény között, keressük a helyünket, feladatunkat; ami, kiderül, ezúttal annyiban áll, hogy végre a párunkra figyeljünk, újra mélyen egymás szemébe nézzünk.

Azért nem maradunk ebben vezérfonal nélkül: reggelente Pálúr János szavai készítenek mély átérzésre Sámuel próféta édesanyjának, Annának helyzete iránt, délelőttönként előadásaival Tolnay Lajos próbálja elérni a házaspároknál, hogy végre „kipakoljanak egymásnak” – ennek mederben tartásához segítségünkre vannak a beszélgetőkörök csoportvezetői –, este Pataki András irányítja szélesebb perspektívák felé a napi kérdéseket Malakiás könyvének feldolgozása nyomán. A hetet Somogyi Péter ígihirdetésével „igazi”, szombati istentisztelet és úrvacsora zárja. Hálaunk az egekbe szökik.

Most erről tudósítottam. Mert a többi, a valódi belső történések, Isten bennünk zajló munkája, személyesen ránk tartozik. Házaspárokra.

Díószegi Rita

A FASORI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG ÖRÖMMEL FOGAD ADOMÁNYOKAT!

A lelkeszi hivatalban bárki bármilyen célra befizethet adományokat. Csekken és banki átutalással is lehet fizetni az alábbi célokra és számlaszámokra:

1. Gyülekezet javára: Budapest Fasori-Református Egyházközség:
10702019-19818049-52000001
2. Julianna iskola javára: Szabó Imre Alapítvány:
11707024-20304014-00000000
3. Csipkebokor óvoda javára: Csipkebokor Református Óvodai Közhasznú Alapítvány:
10702019-48081403-51100005
4. Orgonaépítés céljára: Fasori Orgona Alapítvány:
11707024-20403144-00000000

„És néked adom az életnek koronáját”

Kincskeresőkkel Isten Táborában

„Az imádság jótéteménye által érzük el azt, hogy annak a gazdagságnak a birtokába jutunk, amely a mi mennyei Atyánknál el van téve számunkra... Imádságunkkal ássuk ki azokat a kincseket, melyekre az úr evangéliuma rámutatott, hitünk pedig ámulattal meglátott.” Kálvinnak az Institutióból idézett gondolata jellemző módon ráillik a mi egyhetes Kincskereső táborunkra. A kincskereső gyermekek és gyermekmunkások idei szép krónikája jó bizonyosságul szolgál e kálvini megfogalmazás igazságához. Ennek vázlatos bemutatására vállalkozik most ez a cikk.

A mögöttünk hagyott esztendőben két turnusba szerveztük a hittanos és juliannás kisdíákok táborát: külön az alsó és külön a felső tagozatosoknak. Ebben az évben viszont

visszatértünk a régi gyakorlathoz, és egy nagy, összevont csapat előtt nyitottuk meg a Kincskereső tábor kapuját. Az így összesereglett hatvanhárom gyermek közül harminchatan a Julianna iskola tanulói. Huszonnégyen szolgáltunk közöttük – a szolgáltókból heten ifisek, s ugyancsak heten a Julianna iskola tanárai. A nagy létszámú gyereksereg, illetve szolgáltó közösség bizony másfajta kihívást és felelősséget jelentett a számunkra, mint az osztott táboroké.

A hét évre kidolgozott Kincskereső-tematika erre az esztendőre a „Kiből lehet király?” című témát jelölte meg, amit már harmadízben dolgoztunk fel. Így találtak a táborosok lelki kincseket: a hűséget, a bizalmat, a bölcsességet, a bátorságot és az odaszánást –

Fotók: Dévai-Józsa Gábor

illetve azok jelképeit, amelyeket mint ékköveket a koronájukra tűztek, és úgy vitték haza magukkal. A csoportos foglalkozásokon először – a

HŰSÉG

kapcsán – József jelleméről beszélgettünk. Tisztáztuk: a hűség elsősorban Isten jellemvonása. Ő hűséges szeretetéhez, ígéreteihez – gyermekeihez. Aki felismeri, milyen Ő, az kitart mellette, hűséggel ragaszkodik hozzá – tántoríthatatlanul. A hűség mindig kicsiny dolgokban kezdődik, és nagy dolgokhoz vezet. A „kevesen” hű emberre bíznak „sokat”. József viszontagságos élete és felemeltetése is ezt tükrözi. A hűség a Lélek gyümölcse, nélküle nem tudunk hűségesek lenni. Ezékiás királyról a

BIZALOM

értelmezésekor beszélgettünk. Először is arról, hogy Isten minden tekintetben megbízható. Hűsége is ezt mutatja. Rá teljes szívvel lehet támaszkodni. Csodálatos tettei tükrözik hatalmát, erejét. Amikor bizalmunkat belé vetjük, a mindenható Istenre bízunk magunkat. Övé minden hatalom. Nincs mitől félnünk, hiszen ha Ő velünk, akkor kicsoda ellenünk? Ezékiás erről vallott népe előtt: „*Ővele testi erő van, velünk pedig az Úr; a mi Istennünk, hogy megsegéljen minket, és érettünk hadakozzék*” (2Kronika 32,8). Isten

BÖLCSESSÉGE

kikutathatatlan – erről volt szó a harmadik napon –, mégis szemrehányás nélkül ad belőle, ha valaki kételkedés nélkül kéri. Mi magunkban egyáltalán nem vagyunk bölcsek, hogy tudjuk, mi a jó és mi a rossz; sőt balgatagok, az ördögi becsapás áldozatai vagyunk. Nem elég tehát a pusztá tanultság, hiszen a bölcsesség felülről jövő ajándék. Salamon bölcsessé-

ge is Isten ajándéka volt, így tudott helyesen dönteni. A következő kincsünk a

BÁTORSÁG,

amelyhez Eszter történetének ismeretében kerültünk közelebb. Önmagunkban tele vagyunk félelemmel, hiszen annyi minden erősebb, mint mi, annyi minden nagyobb – s ha idegenben, kiszolgáltatottan kell élnünk, bizony, még inkább így van ez. Ámde a bátorság nem valami emberi hősködés, hanem a hívő ember bizonyossága: az Úr őríz engem. Ez a bizonyosság adhat biztonságot és bátorságot nekünk is szembenézni minden veszedelemmel. Eszter sem önmagában volt erős, hanem Isten öntött bátorságot a szívébe – ő így imádkozott és böjtölt népéért. Az ötödik napon a Krisztus-himnusról, az

ODASZÁNÁS

kincséről beszélgettünk. Az Úr Jézus minden gazdagságát, önmagát, az életét adta oda, hogy mi, szegények meggazdagodjunk. Az igazi gazdagság mindig az, amit átad az ember. Aki meg akarja tartani, elveszíti – tanítja Jézus –, aki pedig elveszíti, megtalálja. Akkor lehetünk mi is királyi gyermekek, királyi nemzet, ha átadjuk önmagunkat az Úrnak. Az Úr Jézus ott ül a mennyi trónon, és abban reménykedünk, hogy mi is ott ülhetünk majd vele az Ő trónján.

A tábor rendje szerint a délelőtti csoportos foglalkozásokat összevont bevezető tanítás előzte meg, amelynek során sok-sok énekel, valamint bibliai, irodalmi, egyháztörténeti és hétköznapi példákkal igyekeztünk ráhangolni mindenkit az igei üzenetek, a kincsek keresésére és megtalálására. A reggeli áhítatok is segítettek ebben. A szolgálattévők ugyanis a bibliaolvasó kalauz szerinti, János 6 verseit olvasták végig, így ezeket az Igéket és üzeneteket vitték a gyermekek közé – há-

zanként. A jánosi értelmezésből kitűnik, hogy a kenyér és Jézus milyen kapcsolatban van egymással. János a kenyérszaporításban hatalmas lelki üzenetet látott – és szeretné, ha mi is látnánk, kicsoda Ő, aki kenyeret ad, s aki valami módon magát is kenyérré teszi. Mennyei kenyérral táplált bennünket nap nap után a mi Urunk – a tábori programok minden idejében. Úgy éltük meg ezeket, mint akiknek szüntelenül fogja a kezét, mint akiket a tenyerén hordoz, de az egész hét áldásait csak a hét végén ismertük fel igazán. A Biblia két nagy részéből négy napon át ószövetségi történeteket dolgoztunk fel, és csak az ötödik napon nyitottuk ki az Újszövetséget, mégis minden üzenet újszövetségi volt, hiszen minden megismert esemény Jézusra mutatott: mégpedig mint koronás főre, a királyok királyára. Azon munkálkodtunk, hogy mindvégig Őreá tudjunk tekinteni. Ezért a sport- és kézműves foglalkozásokba, a különböző játékokba, a Ki mit tud?-ba, a visegrádi királyi palotába és a játszóparkba tervezett feladatokba tudatosan beleszórtuk ennek lehetőségét és örömét. Még az esti mese is egy királyról szólt – igaz, Vakondországbán. Így ástuk ki a kincseket, melyekre az Úr evangéliuma rámutatott, hitünk pedig ámulattal meglátott. Hogy milyen nagy ajándékot kaptunk az Úrtól, az nemcsak

abban mutatkozott meg, hogy komolyabb baj, betegség nem fordult elő, hogy a kisebb és a nagyobb gyermekek konfliktusmentesen, jól megvoltak egymással, hogy a nagy hőség szinte észrevétlen vonult át fölöttünk; hanem abban is – főleg abban –, hogy a tábor második felére a gyermekek felengedtek: megnyíltak egymás előtt, a szolgálók előtt és az Úr előtt is. Sok őszinte vélemény, értékes gondolat hangzott el az esti áhítatokon, a meghitt, kötetlen beszélgetéseken – takarodó előtt.

A szolgálók pedig szeretetben, egységben tudtak az igei üzenetekre, egymásra, és így a tábor egészére figyelni. Valamennyiünk örömére és épülésére szolgált, hogy a közöttünk élő és munkálkodó ifisek is nagyon ügyesen látták el és oldották meg feladataikat. A gyermekek szívében meg is fogant a gondolat: én is szeretnék olyan lenni, mint ő. Többen meg is kérdezték, hogy mikor jöhetne ugyanígy szolgálni a táborba, mint ezek a „félvezetők”... Különleges volt ez az összevont tábor, mert most megint az a gyermekmunkás vezette – Demeterné Harmathy Zsófia –, akit 17-18 évvel ezelőtt arra indított a mi Urunk, hogy hittanos tábort szervezen gyülekezetünkben. Csak eszköz voltam az ő kezében – nyilatkozta, miközben záporként hullt ránk az áldás. A hagyományteremtés és

a hagyományápolás egymásból születő szép mozzanatát éltük át az idén is. Az utóbbi években a lelki alkalmak „csúcspontjává” válhatott az, amikor a táborozók csoportokban bár, de egyénileg mentek ki Jézus keresztyéhez, és egy különös találkozást élhettek át övele. Ezen a nyáron élő párbeszéddé magasztosult ez a találkozás. Nem csak kérésünket vittük oda a kereszthez, hanem hálánkat, kö-szönetünket – sőt bűneinket is: olyan dolgainkat, tulajdonságainkat, amelyek elválasztanak bennünket Istentől. Mindenki egy-egy leány vagy fiú fejecskével érkezett, amelynek mindkét oldalára írt: a fehér felére néhány szót hálaadásként, a feketére pedig néhány olyat, amely elhagyásra szánt tulajdonságait jelölte. A csoportvezetők nagy felelőssége és öröme vált nyilvánvalóvá abban, ahogyan a Lélek segítségül hívásával felkészítették a gyermekeket erre. A fejecskéket a kereszt melletti két paravánra tűztük fel – miután ki-ki elmondta, felolvasta vagy imádságba foglalta a rájuk írt bizonyágtételét. A gyermekek és a szolgálók közös imádságának és bizonyágtételének különleges jótéteménye

az volt, hogy maguk a gyermekek felismerték, meglátták, hogy a felnőttek is „gyermekek”, Istentől kéri el azt, amire szükségük van. Látták, hogy a szolgálatttevők sem mindenhatók – így tulajdonképpen osztottak az egész tábor gondjaiban, gondolataiban, és egy kicsit a közös teherviselésre, az egymásért érzett felelősségre is tudtuk nevelni őket. Hitük és bizalmuk pedig nőttön nőtt. A bizonyágtévők koronás ígés lapot kaptak válaszként, amit még aznap különvonulva felolvastak és megbeszéltek a csoportjukban. A megbeszélést imaközösséggel zárták le.

„Köszönöm, Uram, hogy megszólítottál és szolgálni hívtál a gyermekek közé. Köszönöm, hogy hű és bölcs segítőtársat adtál, és együtt szolgálhatunk az átadott életű gyermekmunkásokkal a Te nagy szeretettedben. Adj bölcsességet, Uram, hogy az előtted tett fogadalmaimat teljesíteni tudjam a Te dicsőségre! Ámen” A koronás ígés lapon Isten válasza ekképpen olvasható: „*A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által*” (2Timóteus 1,14).

Dévai-Józsa Gábor

Tükörcserepek

– a Tahi családós gyülekezeti hétről –

Június végén több mint hetvenen vehettünk részt Tahiban, Isten Táborában a családós-gyülekezeti héten. Mivel minden szabad helyet elfoglaltunk, megtöltötte a tábort a gyerekeink zsvaja és a felnőttek beszélgetése. A hét végén megkérdeztük a családokat, hogy miért adnak hálát. Sokan sok mindent írtak a lapokra, amelyből most részleteket írunk, hogy közösen bepillanthassunk a hetünkbe.

Köszönjük, hogy velünk jönnek erre az útra!

- Örömmel tölt el, hogy élő hitű emberek között tölthettem el egy lélekemelő és építő hetet. Köszönöm, hogy sok, engem is foglalkoztató kérdés előkerült, és az Úr Igéi által is üzent. Fiam segítségé – akit megdicsérték munkájáért – meglepett, s jó volt látni, hogy azért teszi, mert ez a közösség fontos neki.

- Ezen a héten útmutatást, határozott se-

Fotó: Somogyi Péter

gítséget, tisztánlátást kaptunk. Évtizedes görcsök oldódtak fel, szoros, fogva tartó kötelékek szakadtak szét.

- Jó volt hallani arról, hogy a családfánkon „levonuló” bűnáradatot meg tudja állítani Jézus. Sőt új örökséget ajándékoz nekünk, amelyet gyermekeinek is tovább adhatunk.

- Itt egy nagy család voltunk. Szívesen adtuk be a közösbe a sajátot. Szeretném megköszönni a fogkrémet is, amit a fürdőben hagyott tubusból „kértem kölcsön” egy este.

- Öröm volt megtapasztalni, hogy az esős, hűvös, szeles idő ellenére a szívünket melegség töltötte el az Úrral való közösségben.

- Hálás vagyok, hogy itt lehettem ebben a táborban. Olyan jó volt érezni Isten munkáját, szeretetét, nyugalmat.

- Nagy öröm volt az Isten jelenlétében teremtdő közösségnek részévé válni. Hála legyen Istennek kimondhatatlan ajándékáért, hogy rombol és épít, világosságra hoz és gyógyít egyszerre. Pláne azért, hogy ezt a csodát

velünk, bennünk és közöttünk cselekszi. Éppen annak ellenére, akik vagyunk, szeretetből, az Ő nevéért.

- Köszönjük, hogy még közelebb kerülhettünk a gyülekezethez, egy-egy családhoz, akiknek életén, gondolatain, mindennapjain, hitén keresztül épülhettünk. Köszönjük József és Gedeon történetét, melyek segítségével elgondolkozhattunk, imádkozni tanultunk. Most értettem meg a mindennapi Biblia-olvasás lényegét, ami még hiányzik az életemből.

- Ezen a héten, ha otthagytam a fogkrémet a fürdőszobában, nem tűnt el, ugyanott megtaláltam. Ezen a héten nem volt csengőnk, de mindenki az első pillanattól kezdve időben érkezett az alkalmakra. Vágytunk Isten szavára. Két nap zuhogott az eső, de mégis öröm volt a szívekben és a szemekben. A gyermekmunkások rengeteg változatos programmal készültek. A konyhán szolgálók nagy türelemmel és szeretettel vettek körül bennünket.

• Most össze tudtam párosítani a gyülekezetből eddig is ismert neveket és arcokat. Köszönöm a sok lelkes közös éneklést, és szívet melengető zenei kíséretet.

• A csoportos beszélgetéseknek örültem legjobban, mert jók voltak, változatosak, és nagyon meghatóak. Bármelyik csoportba osztottak, jól éreztem magam. A gyerekmunkások türelme példamutató, és kitűnő volt a munkájuk. Remélem, hogy ők is jól érezték magukat!

• Bizonyosságunk lett arról, hogy minden lehetséges, ha az Úr velünk van. Még a 70 ember zajában is békésen aludtak a gyerekeink.

• A Szentlélek segített a gyerekeknek közösségekben lenni, együtt játszani, alkalmazkodni, fegyelmezettnek lenni. A csoportokban jó volt látni, hallani, hogy mindenki csak emberből van.

• A hitbéli hősök gyengesége, esendősége reményt ad, hogy Isten engem is használni tud. Gedeontól láttuk, hogy jó kicsinek lenni, kis csapatban Istent követni. József példáján láttuk, hogy ha a helyemen vagyok, a kísértésben is könnyebb megállni. Isten terve pedig biztosan teljesül. Hiába akarja bárki megváltoztatni. Mindkét történetből megtanulhatuk, hogy nem az a lényeg, hogy mit kell tennem, hanem hogy Isten mit tesz, és mit mond nekem, hogy megtegyek. A héten sikerült lelkileg mélyre evezni. Sok gondolat, útmutatással tértünk vissza a mindennapi életünkbe.

• Uram, olyan hálás vagyok, hogy sok-sok év után ismét visszatérhettem Tahiba. Örömmel tapasztaltam, hogy sok beruházás, karbantartás történt. Köszönöm Testvéreimnek, akik ezt elvégezték áldozatos munkájukkal. Hálás vagyok az Igéért, a példákért, az őszinte szavakért.

• Öröm, hogy a hétköznapiakban rám rakódó szennyréteg kemény falát átütö az Ige,

és Lelkével tölt be az Úr. Kegyelem, hogy Isten nem vet el, hanem magához enged és tisztít.

• Nagy örömet jelentett számomra, hogy ismét hazajöhöttem. Sok év tapasztalata, mindegy, hogy szolgálóként vagy résztvevőként lehetünk együtt a gyülekezet kicsinyeivel, nagyjaival, az nagyon jó! Itt egyáltalán nem érzem magányosnak magam. Olyan jó látni évről évre, hogyan szövődnek barátságok családok és szolgálók között.

• Hálás vagyok a kora reggeli áhítatokon hallott Igéért, amely egész nap lelki eledelt biztosított a gyermekek közötti szolgálatban. Csodálatos volt látni az Atya vonzását, a gyermekek őszinte szavait és szeretetét érezni.

• Nagyon vártam ezt a hetet, mert sok probléma, gond, lelki görcs volt, van a hátam mögött. Jó volt megtapasztalni Gedeon történetén keresztül, hogy milyen az, ha valaki Istenre bízza magát, és a délutáni alkalmakon a családi életünkben épülni. A gyermekek is testvéri szeretettel fordultak egymás felé.

• Hálát adok az Úrnak, hogy ilyen csodálatos helyen és csodálatos időben, kicsikkel, nagyokkal, szülőkkkel, szolgálókkal el tudunk tölteni egy hetet a kis unokámmal. Rendkívül gazdag szívvel hagyom itt a tábor, sokat tanultam az itt töltött idő alatt. Köszönöm.

• Köszönjük, Urunk, hogy itt vagy közöttünk. Nem valahol messze, a felhők fölött. Köszönjük, hogy eljöttél ide hozzánk. Add, hogy ezt minél gyakrabban észrevegyük, és merjük hinni, hogy Veled minden könnyű. Köszönjük az itt kapott útravalót. Gazdag zsákkal térhetünk haza. Szeretnénk sokáig erőt meríteni belőle.

Jövőre is várjuk a régi és új Testvéreket a Tahi gyülekezeti és családos hétre! Már most készülhetünk rá!

Összegyűjtötte:
Somogyiné Ficsor Kriszina

Isten határon túli szeretete

Testvérhálós konfirmandus hét

2011. augusztus 21., vasárnap. Istentiszteletünkön államunk alapítását is ünnepeljük. A templom első soraiban négytucatnyi kamasz éneklő hangosan nemzeti imádságunkat. Van közöttük, aki otthon és az iskolában sem beszél magyarul. Sokan vannak közöttük, akik csak családi vagy templomi környezetben éneklők, énekelhetik el feszélyezettség vagy akár félelemérzet nélkül a Himnuszt. A megrendült fiatalok nagy része ugyanis Délvidékről és Erdélyből érkezett a fasori gyülekezetbe. Szüleik, nagyszüleik nem énekelhették a Himnuszt, nem vállalhatták a „megengedettnél” nyíltabban magyarságukat, és a legtöbb esetben csak titokban keresztelheték meg gyermekeiket.

Ha tisztában vagyunk ezzel, átérezhetjük, mennyire fontos pillanatnak lehettünk tanúi ezen a délelőtti, s újra tapasztalhattuk, hogy Isten kegyelménél és akaratánál nincs erősebb hatalom a földön.

A Testvérhálós Konfirmandus Hetet is az Úr találta ki, szervezte meg és látta el mérhetetlen áldásaival. Isten annyi ajándéka között nyelvet és kultúrát adott a népeknek, hogy éljenek vele örömmel és felelősséggel. Isten egy kis családból, Ábrahám családjából nevelte ki az Ő népét, majd Jézus is egy kis emberi közösségre alapozta követői seregét, hiszen csak így, a mindennapokban, egymással együtt tud belsővé válni mindaz, amit Isten ránk bízott, mindaz, amit az Úr kér tőlünk. A nemzet is elsősorban testvéri közösség, ahol mit sem érnek a hangzatos szlogenek, de a sokszor jóindulatból jövő „nemzetjobbító” szándékok sem, ha mindez nem válik átélhetővé, nem teszik hitelessé az emberi kapcsolatok és élmények.

Ezt ismerték föl a fasori, a lupényi és a torontálvásárhelyi gyülekezetek, amikor életre keltették a Testvérháló közösségét, és emiatt lett hangsúlyos, hogy ezt a testvéri közösséget a fiatalok körében is erősíteni kell. A budapesti, valamint a szórványban élő lupényi és torontálvásárhelyi magyar fiatalok környezete, mindennapjai és ennek tükrében magyarságuk és keresztyénségük megélése is különböző. Itt, ebben a táborban azonban arra döbbentünk rá, hogy sokszínűségünk ellenére is egyek vagyunk, Isten összeköt bennünket hitünkkel, nyelvünkkel és identitásunkkal. A hét alkalmai újra és újra ezt mélyítették el bennünk. A Somogyi Péter lelkipásztor által tartott délelőtti alkalmainkon Dániel életéből ismerhettük meg az ifjú Dániel és társai kompromisszumait és félelmet nem ismerő hitét, amellyel újra és újra kifejezte és hirdette, hogy ő bármi történjen is, az Úrhoz tartozik.

Az alkalmak után kiscsoportos beszélgetések segítettek a felmerülő kérdések megvitatását, és az Úrral való kapcsolat szorosabbá válását. A csoportok mindhárom közösség fiataljaiból álltak. A beszélgetések során megnyíltak egymás irányába a fiatalok, és egyre őszintébben osztották meg egymással problémáikat vagy éppen örömeiket. A beszélgetéseken az is kiderült, hogy azonos életkorukból, közös hitükből és a modernizáció határon átívelő hatásaiból fakadóan számos élethelyzetük azonos a másikéval. Ezt a tapasztalatot erősítették meg a délutáni tematikus beszélgetések is, ahol többek között a kiközösítés, a párválasztás, a szépség, a szerelem vagy a rasszizmus témaköröit beszélhették meg a fiatalok az alkalmak vezetőivel. Az egymásra találás azonban nem korlátozódott

Gáll Sándor lelkipásztor – Lupény

Gyenge Károly lelkipásztor – Torontálvásárhely

a beszélgetések alkalmaira, hiszen a korosztály energiakészletéhez igazodva folyamatosan zajlottak az események. Jakab Árpádnak, a Vasas lelkes fiatal edzőjének köszönhetően a fiúknak fociedzés és focibajnokságot rendeztünk. Martinecz Márti vezetésével a lányok kézműveskedhettek. Visegrádra kirándultunk, nagyot boboztunk, együtt nézhettünk a Narnia című filmet, együtt táncolhattunk a Csillagszemű Táncegyüttes két táncosának, Mayer Orsolyának és Hajdú Csongornak a vezetésével. Augusztus 20-án Incze Zsoltnak köszönhetően kalandokkal teli napot tölthetünk a Millenárison, és még a tűzijátékot is láthattuk.

Az egyik legnagyobb élményt a péntek esti „mécsestúra” adta. Kálló Karola, Parti Ferenc és fiatal szolgálóink segítségével a konfirmandusok egy életre szóló élménnyel lettek gazdagabbak. A mécsestúra ugyanis éjszaka, egyedül, fák között vezette a résztvevőket mécsesről mécsesig, miközben a szolgálók ajkán egy-egy Ige kísérte, vezette és bátorította a sötétben lépkedőt. A mécsestúra hatásáról hű képet festett, amikor a magyarul kevésbé tudó két

fiatal nem akart részt venni ebben az élményben, majd miután mégis rászánták magukat, rögtön egy újabb kört is tettek, hogy ismét átélhessék. A fiatal szolgálókra visszatérve, különleges áldása volt a hétnek a fiatal segítők odaadása. Szeretjük, odafigyelésük és vidámságuk nagy áldást jelentett a tábor életére.

Somogyi Péter fasori, Gyenge Károly torontálvásárhelyi és Gáll Sándor lupényi lelkészek, valamint Sándor felesége, Kató szintén az Úrtól kapott derűvel, az Úrtól vezetve irányították a programokat és vezették az énekléseket, közös imádságokat.

Isten áldásainak bősége kiapadhatatlan, így a tábor sem ért véget augusztus 21-én. Mire a lupényi és torontálvásárhelyi fiatalok hazaértek, már a fasori fiatalok által elkészített internetes közösségi oldal belső csoportja is elkészült, ahol azóta is folyamatosan tartják a kapcsolatot, tovább viszik a táborban átélteket a 21. század technikai lehetőségeivel Isten szerint élő fiataljaink addig is, amíg újra nem találkozhatnak egymással. Következő találkozónkat, ha az Úrnak is így lesz kedves, Délvidéken tervezzük.

Isten tervének nem állhatnak útjában az emberek által felállított határok. Áldjuk ezért is az Ő nevét!

MORZSASZEDÉS

Szabó Bence

„Szerintem az volt nagyon jó, hogy sok új barátot találtam, és az eddigi barátaimmal többet lehettem. Nagyon tetszett benne, hogy Isten mindvégig velünk volt és mindent megáldott, az is nagyon tetszett még, hogy a csoportbeszélgetéseken jókat beszélgethettünk, és hogy azon az egy héten annyit nevettünk hogy...”

Martinecz Nóra

„Már régóta nem voltam ilyen jó táborban, jobban megismerhettem Istent és a körülöttem levő embereket, találtam megértő barátokat, és olyan Igét, amit úgy éreztem, hogy nekem szól. Tényleg már nagyon régóta ez volt (lelkileg (is)) a legjobb táborom.”

Somogyi Dorottya

„A legjobb tábor volt az eddigi életemben, és hálás vagyok Istennek, hogy ott lehettem.

Megerősödött a hitem, és rengeteg új barátot szereztem. Már most hiányzik minden és mindenki:) A szemináriumok, az alkalmak is mind hozzám szóltak:) Kedvenc mondatom: »Isten nem a tűztől, hanem a tűzben véd meg!!!« Minden program jó volt, már várom a jövő nyarat!!!”

Pirityi Dávid

„Először voltam vallási táborban, és az mindent elmond, hogy még sok ilyen szeretnék.:)”

Vitéz Bálint

„Nagyon nagy várakozás előzte meg számomra a hetet. Vártam, hogy hogyan fogják magukat érezni a fiatalok. A hét előtti felkészülési alkalmak szerintem nagyon hasznosak voltak, örültem, hogy ott lehettem rajtuk... :) A héten nagyon jól éreztem magam. A kezdeti kis félelem után nagyon összecsiszolódott a csapat. A programok szervezettek voltak és építőek. Számomra a héten a legjobbak a reggeli egyéni csendességek, a csoportbeszélgetések és a délutáni/esti programok voltak. Örültem annak, hogy a határon túli fi-

ataloknak nagyon tetszett a bobozás, a kirándulás, és nem utolsósorban a mécesstúra. Az utóbbi ponton voltam igemondó, ami szintén nagyon építő volt számomra, mert hallhattam az előttem és a mögöttem lévő Igéket többször is. A hétvégén Budapesten, a Millenárison is nagyon jól éreztük magunkat, az esti tűzijáték meg maga volt a csoda, hogy láthattuk, amikor olyan elkésve érkezünk meg, és akkora tömeg volt. Ezen a héten is megtapasztalhattuk Isten csodálatos kegyelmét az időjárásban. Nagyon örültem, hogy ott lehettem a héten és annak, hogy szolgálhattam ezzel is Istent. :) A gyülekezetnek szeretném megköszönni az imádságos háttérrel és azt, hogy támogatták ezt a hetet.”

Sánta Anikó

„Számomra az Isten Táborá egy új élményt jelentett, mert én eddig soha se voltam még vallásos táborban! Mert esélyem volt új embereket megismerni, és új barátságokat kötni. Hálas vagyok az Istennek azért, mert alkalmunk volt mindnyájunknak ebben a táborban részt venni!”

Bruckner Hanga

„Nagyon élveztem ezt a táborot, új barátokat szereztem, sokat nevettünk, jókat beszélgettünk, és ami a legfontosabb, nem csak egymással, hanem Istennel tölthettük ezt a csodálatos hetet!! Igazi lelki és fizikai felüdülés volt. Nagyon várom a folytatást!”

Nyikos Anna

„A táborban az tetszett, hogy olyan témákról volt szó, amik mindannyiunkat érintenek és érdekelnek. Jó volt, hogy mindannyian együtt voltunk, jók és érdekesek voltak a programok, és közelebb kerültünk Istenhez és egymáshoz is. Az alkalmak közül az a szeminárium tetszett a legjobban, amelyiken a kiközösítésről volt szó, főleg azért, mert sokan elmondták a saját konkrét példájukat, és ki mertek nyílni, nem húzódtak vissza. Ezáltal jobban megismertük egymást, és ez szereztem nagyon jó dolog, akár sűrűbben találkozzunk, akár országhatár választ el minket. Összességében nagyon jól éreztem magam, a hangulat is jó volt, és lehetett érezni Isten jelenlétét.”

Összeállította: Papp Richárd

Fotók: Rozsinszky Emília

A LEGUTÓBBI HARANGSZÓ ÓTA TÖRTÉNT

- **Június 6–10-ig:** Gyülekezeti csendeshét Emmausban.
- **Június 7-én:** Julianna-énekkaros tábor Tahiban.
- **Június 8–10-ig:** Pünkösdi előkészítő sorozat Pataki András Dávid lelkipásztor ige-szolgálatával
- **Június 9-én:** Julianna-csendesnap Tahiban.
- **Június 12-én:** Pünkösöd vasárnapján tábornyitó nap Tahiban.
- **Június 18-án:** Takarítónap Tahiban.
- **Június 19-én:** A Julianna Református Általános Iskola tanévzáró istentisztelete, 8. osztályosok ballagása.
- **Június 19-én:** Ifjúsági istentisztelet Neuwirth Tibor szolgálatával.
- **Június 27-től július 2-ig:** Gyülekezeti családos hét Tahiban.
- **Június 29-én:** Közös bibliaóra az énekkar szolgálatával.
- **Július 2-án:** A Károli Gáspár Református Egyetem doktori avatása templomunkban.
- **Július 11–16-ig:** Kincskereső tábor Tahiban.
- **Július 24-én:** Templomunk alapkövetételének 100. évfordulója.
- **Július 26-tól augusztus 1-ig:** Ifjúsági hét a papendrecht fiatalokkal Tahiban.
- **Július 31-én:** A Kántorképző záróhangversenye templomunkban.
- **Július 31-én:** Kereszt-kérdések-utótalálkozó.
- **Augusztus 8–13-ig:** Házassággyongozó családi hét Nagybörzsönyben.
- **Augusztus 14–21-ig:** Testvérhálós konfirmandus hét a lupényi és torontálsárhelyi fiatalokkal Tahiban.
- **Augusztus 28-án:** A Budapest-Fasori Református Kollégium első tanévnyitó istentisztelete.
- **Augusztus 28-án:** Kereszt-kérdések-utótalálkozó.
- **Szeptember 1-jén:** A Budapest-Fasori Református Kollégium Julianna Általános Iskolája és Csipkebokor Óvodája hivatalos bejegyzése.
- **Szeptember 3-án:** Táborzáró hálaadónap Tahiban.
- **Szeptember 4-én:** Zenés áhítat: Szabó Ferenc zongorahangversenye Pataki András Dávid lelkipásztor ige-szolgálatával.
- **Szeptember 5-én:** A Károli Gáspár Református Egyetem tanévnyitó istentisztelete templomunkban.
- **Szeptember 9-én:** Fiatalok konfirmációra előkészítő tanfolyam első alkalma.
- **Szeptember 11-én:** Teaház – házigazdák az iratterjesztésben szolgálók.
- **Szeptember 15-én:** A presbiteri gyűlés keretében került sor a szokott éves egyházmegyei vizitációra.
- **Szeptember 18-án:** A Kulturális Örökség Napján idegenvezetés szolgálata templomunkban – Pálúr János orgonahangversenye.
- **Szeptember 18-án:** Új „Kereszt-kérdések” sorozat indul.
- **Szeptember 19–23-ig:** Hitmélyítő hét: Felelős szabadságban – Somogyi Péter lelkipásztor szolgálatával.
- **Szeptember 23–26-ig:** Holland vendégek a Fasorban
- **Szeptember 24-én:** Női csendesnap Somogyiné Ficsor Krisztina lelkipásztor, dr. Sipos Ete Álmosné Sárka néni, Demeterné Harmathy Zsófia és dr. Tóth Ágnes szolgálatával.
- **Szeptember 30-án:** Közös bibliaóra a Baba-mama kör szolgálatával, Somogyi Péter lelkipásztor ige-szolgálatával
- **Október 2-án:** Zenés áhítat: Kovalszki Mária zongoraművész és Fejérvári Zsolt nagybőgőművész hangversenye Pataki András Dávid lelkipásztor ige-szolgálatával.
- **Október 4-én:** A felnőtt konfirmációra előkészítő tanfolyam első alkalma.
- **Október 8-án:** Új pároskör indul.
- **Október 9-én:** Teaház – házigazda: A konyhas szolgálói csapat

Olyan, mintha csak ma lett volna... 2009. november 1-jén léptünk fel feleségemmel, Várnagy Andreával a Fasori gyülekezet zenés áhítatán, ahol a Teremtés csodái című előadásunk hangzott el. A gyülekezetből Végh Tamás lelkipásztor kivételével – akit korábban az egyik előadásunk után zártunk a szívünkbe Mátraházán – szinte senkit nem ismertünk. Ma pedig elmondhatjuk, hogy gyermekeinkkel együtt ez a gyülekezet a mi lelki otthonunk, ahol a 13 éves Laura, a 9 éves Lili és a 2 éves Lóránt is a saját kortársai között ismerkedhet Isten Igéjével. Hálásak vagyunk Istennek, hogy elvezetett minket ebbe a gyülekezetbe és – különösen a nagybörzsönyi hétnek köszönhetően – több nagyon kedves családdal is volt alkalmunk jobban megismerkedni. Minden vasárnap ünnep számunkra, hogy egyrészt Isten Igéjét hallgatva erőt tudunk gyűjteni a sűrű hétköznapiakra, valamint találkozhatunk, és néhány szót válthatunk testvérekkel. Somogyi Péter lelkipásztor szemé-

lyében is egy olyan embert ismerhettünk meg, aki mind a gyerekek, mind a felnőttek és a gyülekezet előtt hiteles képviselője Isten Igéjének.

Családunkban a vasárnap azonban nem olyan régen számít ünnepnapnak. Egyikünk családjában sem volt szokás a vasárnapi mise (akkor még lévén katolikusok), de még a hitről való beszélgetés sem. Bár feleségemnek kialakult az évek során egyfajta istenhite (nagyamája és édesanyja is taníttatták őt különböző imádságokra), de ez nagyon megfoghatatlan, és tulajdonképpen nem is a valóságot megfogalmazó elképzelés volt valamilyen természetfeletti hatalomról.

Az én esetemben egészen másról volt szó. Isten tabutéma volt nálunk, egyetlen esetre sem emlékszem, hogy megemlítettük volna. Megrögzött ateistaként nőttem fel.

Ahogy visszaemlékszem, hosszú és fájdalmakkal teli volt az az út, amelyet mindkettőnknek végig kellett járni ahhoz, hogy ma elmondhassuk: Jézus Krisztus megváltotta az életünket, hittel ajándékozott meg, és újjáteremtette a házasságunkat. Tudom, hogy feleségem Isten csodálatos ajándéka mellett, és Isten megajándékozott minket mindazzal a gyönyörűséggel és csodálatos feladattal, amit három gyermekünk nevelése nyújt nap, mint nap.

Életünk több mint 20 éve kapcsolódott össze egymással. Igazi diákszerelm volt a főiskola első évétől kezdve. Pályánk is, életünk is korán összefonódott. A győri főiskola elvégzése után Münchenbe felvételiztünk (és nyertünk felvételt) a Zeneakadémiára. Ekkor már mint friss házások bukdácsoltunk keresztül a sokasodó akadályokon. „Miért nem készítet minket fel senki arra, hogy hogyan kell működnie egy házasságnak?” – kérdezzük ma gyakran egymástól. A tanulás, rengeteg gyakorlás, új, számunkra idegen környe-

A család: Lili, Laura, Andrea, Lóránt és Zsolt

zet és kultúra, valamint ösztöndíj híján a munkavállalás viszonyosságai mind-mind rengeteg próbát állított elénk. Csak magunkra számíthattunk – hittük akkor. Fogalmunk sem volt arról, hogy van Valaki, Aki már ekkor hűséges, mindent odaadó szeretettel látja a próbáinkat, és minden tiltakozásunk ellenére is terelget minket. Isten végtelen türelme a mi esetünkben sem fogyott el. Több alkalom is lett volna az évek során, amikor megragadhattuk volna kegyelmét, időről időre sodort mellénk valakit, akin keresztül ráléphettünk volna a Hozzá vezető útra. Mi azonban másképpen gondoltuk. Időközben megismertük és nagyon megszerettük a müncheni egyetemi éveket, rengeteg német és magyar barátunk lett, gyakoroltunk, dolgoztunk és terveztük a jövőnket – természetesen Németországban. 1997-ben Andi diplomakoncertjére készült, amikor hatalmas meglepetés ért minket. Váratlanul egy pici élet kopogtatott az ajtónkon, jobban mondva Andi pocakjában. Négy hónappal a diplomakoncert előtt voltunk, de örömünk határtalan volt. Az események is nagy fordulatot vettek életünkben: a diploma elhalasztását kértük és hazaköltöztünk Ma-

gyarországra „új” életet kezdeni. Laura születése ismeretlen terepre vezetett minket, ahol nem csak a pici baba körüli teendők, de az egyéb megváltozott körülmények is próbára tették bennünket. Én rögtön hazajövetelünk után kezdtem tanítani a Széchenyi Egyetem Zeneművészeti Intézetében, volt egy csodálatos, egészséges gyermekünk, de ennek ellenére úgy éreztük, légüres térbe pottyantunk. Szűkösebb anyagi lehetőségek, a csillogó világ hiánya, a néhány év alatt drasztikusan átalakult, eldurvult magyarországi állapotok túlságosan erős kontraszt volt ahhoz, hogy könnyen megbirkózzunk vele. Visszatekintve talán ez volt az az időszak, amikor Isten azt mondhatta, hogy ha a suttogást nem halljátok, hát mondom hangosan, és még hangosabban.

Ugyan mindig voltak nagyon boldog, örömteli időszakaink is, de alapjában véve megállíthatatlanul közeledtünk ahhoz a ponthoz, amikor fel kellett ismernünk, hogy egyedül nem megy. Isten bölcsen ekkor is küldött valakit az életünkbe, aki közvetítette felénk az Ő üzenetét, evangéliumát. Feleségem második gyermekünk születésekor ismerkedett össze a Nagyváradi téri gyülekezet kórusának

vezetőjével, aki szintén második kislányuk születése miatt „véletlenül” egy szobába került Andival. Tulajdonképpen ő lehetett a lasszó Isten kezében, mert – ugyan egy évnek ismét el kellett telnie – a feleségem lett a kórus zongorakísérője. Rövidesen eljött annak az ideje, hogy „betévedtünk” a templomba meghallgatni Sípos Ete Álmos igehirdetéseit, amelyek elementáris erővel hatottak ránk. Úgy éreztük, az üzenetek személyesen hozzánk szólnak, és lassan kezdtük érteni azt a hatalmas szeretetet, ahogyan Isten szeret minket, és kezdtük érezni azt a változást, amelyet csak az Ige ereje képes végezni a szívben.

Különös kegyelem, hogy megtérésünk időben nagyon közel esett egymáshoz. Andinál ez a pillanat 2005 nyarának egy magányos, hosszú és nehéz időszakot lezáró éjszakáján történt meg, amikor végre ki tudta mondani: „Legyen meg a TE akaratod!” Egy erős egyéniségnek nem egyszerű ezt a nagyon is egyszerű mondatot hittel kimondani. Isten azonban félmunkát sosem végez, így – még ha nekünk fáj is – befejezi a szívünkben, amit tervezett. Talán egyedül itt mondhatjuk el, hogy a cél szentesíti az eszközt.

En egy évvel később, a gyülekezet csendes hetén, utolsó napjának délutánján léptem át azon a keskeny kapun, mely az életre visz. Leírhatatlan érzés volt, amikor hármásban Álmos bácsival és Andival az erdő csendjében megtörtént a csoda. Valóban olyan volt, mint egy hosszú vajúdás utáni szülés, születés lehet. Megértettem Isten bűnbocsánatát – „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz Ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.*” (1Jn 1, 9) – és az utolsó akadály is elhárult attól, hogy Isten átvegye életem irányítását.

Azóta eltelt újabb négy év, kinőttünk a megtérésünk utáni csecsemőkorból. Isten ed-

zi a hitünket, kisebb-nagyobb próbákkal „teszteli” éberségünket, alkalmasságunkat a „felsőbb osztályba” lépéshez. Ezekben a próbákban mi hol elbukunk, hol pedig a Szentlélek erejének segítségével megoldást találunk.

Nem hiszem, hogy jobb emberek lettünk, legalább annyi nehézség és küzdelem van az életünkben, mint régen, de van egy nagy bizonyosságunk abban, hogy az életünk Isten kezében van, és tudjuk, hogy mindenre a megoldás Nála van. Van egy olyan zsinórmértékünk, amely mentén nehezebb letérni arról a keskeny ösvényről – és van Valaki, Aki oda visszatér, ha mégis elkószálnánk. Áldásai pedig mindennapi életünket teszik boldoggá. Mindenért Neki tartozunk hálaadással: leginkább két kislányunkért, és az újjászületett házasságunk ajándékeként Lóciért. Azért is, hogy feleségemmel az életünk mellett a munkánk is közös, és négykezes zongorakoncertjeinkkel együtt léphetünk fel. Szülőként fontos dolognak tartjuk, hogy a gyerekekkel megszeretessük a komolyzenét, ezért született Zeneképzelet című sorozatunk is. Keresztény művészként pedig rendkívül nagy öröm számunkra, hogy A Teremtés csodáival Isten Igéjét is közvetíthetjük a saját eszközeinkkel.

Az évek során sokat tanultunk egymásról, egymástól és magunkról, kicsit talán bölcses-bek is vagyunk mint húsz évvel ezelőtt, jobban tudunk örülni az élet apróbb ajándékainak, és igyekszünk megállni egy-egy szép pillanat mellett; egy ilyen szép és maradandó pillanat volt az, amikor az egyik Úrvacsora alkalmával kézen fogva két kislányunkkal és Andi gömbölyödő pocakjával az Úr Jézus egyik legszebb ígéretét kaptuk: „*Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*”. Tudjuk, hogy az Ő szava örök és igaz, így lett ígérete naponkénti valóság számunkra.

Farkas Zsolt

Magyar reformátusok Kálvin városában

A Demeter család (Kornél és Andrea) levele Genfből a fasoriakhoz:

„Az én parancsolatimat tartsd meg, és élsz; és az én tanításomat, mint a szemed fényét. Kösd azokat ujjaidra, írd fel azokat szíved táblájára.” (Péld 7, 2–3)

2011 januárjában érkezünk meg Genfbe, ahol jelenleg egy svájci ösztöndíj segítségével folytathatom munkámat kutató biológusként. Már indulásunk előtt felvettük a kapcsolatot a helyi református gyülekezet gondnokával, mert szerettünk volna itt is bekapcsolódni a gyülekezeti életbe. Kiderült, hogy havonta egyszer van protestáns (református és evangélikus) istentisztelet, és kéthetente bibliaóra. Genfben nincs állandó magyar lelkész, ellenében Svájc német nyelvű területeivel. Az igei szolgálatot az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően egy-egy kárpát-medencei magyar teológus végzi, tíz hónapon keresztül. A genfiek biztosítják, hogy egy tanévet az itteni egyetemen tanuljon, cserébe a szolgálatokért.

Mivel az oktatás júniusban véget ér, július-augusztusban nincs magyar nyelvű igei alkalom. Az alkalmakat a St. Leger kápolnában tartják. Ez egy XIV. századi kórház kápolnája, amit az 1940-es években fedeztek fel újra. Nagyon szép, hangulatos hely, gótikus oszlopokkal, remek akusztikával. A baj csak az, hogy a felszereltség is középkori: nincs vizes blokk, a kápolnához csak egy apró iroda van leválasztva a folyosóról, több helyiség nincs.

A gyülekezetet alapvetően '56-os magyarok egyre öregedő, fogyatkozó közössége alkotja. Esetenként eljönnek fiatalok is, úgy, mint mi, akik frissen kerültek Genfbe, de ők többnyire csak pár hónapra-évre jönnek, ezért nem köteleződnek el, nem járnak rendszeresen. Hiányzik egy köztes korosztály (45-60 évesek), az idős tagok gyermekei: ők vagy nem követik szüleiket a hitben, vagy nem tudnak magyarul, ezért francia nyelvű közösségbe járnak. Tapasztalataink szerint az igei alkalmak látogatásában fontos szerepet játszik

a magyarság összetartozásának erősítése. Állítólag svájci szokás, és ezt a magyarok is átvették, hogy az istentisztelet után közösen ebédelnek egy étteremben. A személyes kapcsolatok ápolására csak itt van lehetőség. (Mennyivel jobb a Fasorban, ahol az udvaron vagy a teaházban lehet beszélgetni.)

Az első istentiszteleten nagy szeretettel fogadtak a gyülekezetben. Körülbelül harmincan vettünk részt ezen az alkalmon, és 5-6 gyermek is volt. Mint később tapasztaltuk, ez egy kivételes eset volt, általában 10-15 fő szokott lenni. Mivel nem volt lehetőség másra, a gyermekek is végigülték a prédikációt. Ezt látva, Isten indítására Andi elkezdte a gyerek istentiszteletek szervezését, megtartását. Találtunk egy VISZ tanfolyamot végzett, gyermekmunkában járatos anyukát is, akivel felváltva szolgálnak a gyerekek között.

Ahogy egyre jobban megismerkedünk a gyülekezettel, azt látjuk, hogy reformációra

van szükség, hogy továbbra is működő, magyar nyelvű protestáns gyülekezet maradjon Genfben. Véleményünk szerint, nem csak létszámban, bibliaismeretben való növekedésre, és hitbeli megújulásra van szükség, hanem hogy imádkozó, Istennek szolgáló testvéri közösséggé fejlődjön. Ezért már április óta szervezünk egy csendesnapot, de egyelőre csak ellenállást vagy érdektelenséget tapasztaltunk. A gyülekezet vezetősége, látva kitartó jelenlétünket, lelkesedésünket, már felvette, hogy vállalnám-e a presbiteri szolgálatot. Ezek miatt kérünk Titeket, fasori testvérek, hordozzátok imádságban a genfieket és minket is.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy olyan helyre hozott minket, ahol magyarul szól Igéje, közösségünk van Vele és a testvérekkel, és szolgálatot is kaptunk.

Testvéri üdvözzel:

Demeter Kornél és Andi

A híres virágóra, Genf egyik nevezetessége

LACI BÁCSI HAZAMENT

Emlékezés Kádár Lászlóra (1927–2011)

84 éve és súlyos betegsége ellenére is váratlanul hívta haza Mennyei Atyánk gyermekét és szolgáját, Kádár László testvérünket. Kora ifjúságától jellemezte őt, hogy amibe belefogott, azt teljes szívvel-leléssel-értelemmel felvállalta, és véghez is kívánta vinni. A hadapródiskolás tizenéves fiú társaival együtt a háború forgatagában találta magát. A háborús és fogsági évek formálták fiatal életét. 17 évesen ismerte meg feleségét, Piroskát. A két fiatal között diákszerelem szövődött. Nem kis buktatókon át, de megvalósulhatott közös életük, amely így 67 év távlatát fogja be. Hálás szívvel tudatosították, Istennek milyen nagy ajándéka ők egymás számára. Néhány hónappal ezelőtt erről bizonyosságot is tettek fiatalok előtt – ifjúsági istentisztelet keretében.

A háború után érettségizett, származása miatt nem vették fel az egyetemre. Szövőmunkásként dolgozott. Majd mégis elvégezte a műszaki egyetem szövőmérnöki szakát. Ehhez jött a közgazdasági egyetem is. Jóllehet vállalatigazgatóként is dolgozott, élete nagy részét mégis tanításban töltötte. 75 éves koráig tanított – a tőle ismert gondossággal és minőséggel.

Istenfelő, tisztos élete nagy fordulatot vett, amikor megkapta az élő hit ajándékát. 15 évvel ezelőtt templomunkban Cseri Kálmán lelképásztor a tékozló fiúról tartott igehirdetés-sorozatát. Ez a hét alapjában változtatta meg Laci bácsi életét is. Ő – a nem tékozlóan élő ember – rádöbrent, mindnyáján tékozlók vagyunk, amíg Jézus Krisztus keresztyénél le

nem tesszük bűneinket, és vissza nem adjuk életünket jogos Gazdájának, Mennyei Atyánknak. Fokozatosan bomlott ki előtte a Krisztusban való élet gazdagsága. Egyike lett azoknak, akiket Isten a fasori gyülekezeti éb-

redés szolgálatába állított. Hamarosan a fiatal nemzedék presbiteri csapatában találta magát. Boldogan szolgált az Úrnak. A szolgatársak zömének édesapja lehetett volna. Olyan szelíd szeretettel és mindenkit megbecsülő tisztelettel végezte szolgálatát, hogy életminősége mindnyájunk számára ajándék és példa volt.

Milyen örömmel vett részt párjával együtt gyülekezeti heteinken, majd házaspári héten is! Együtt olvasták a napi Igét, és imádkoztak otthonukban. Hazaszeretete arra indította, hogy a presbitériumban – ha csak 2-3 percben is, de – emlékeztessen mindnyájunkat ismételtén, hogy hitből való kötelességünk minden tőlünk telhetőt megtenni magyar nemzetünk lelki-testi megújulásáért. Ez a mozzanat ritkán hiányzott imádságából is.

Sosem láttuk unatkozni. A csákvári telken fiatalos lendülettel buzgólkodott, zene, irodalom érdekelte, üdítette. Gyermekük élete követése, a rendszeres utak külföldre fiuk családjához életprogramjukhoz tartoztak.

Tulajdonképpen örömmünnepet tarthatnánk: – Célba ért egy testvérünk! – Így is van!

De hiányzik nagyon! Elsőrenden párjának, családjának, de a gyülekezeti családnak is, közvetlen szolgatársainak, mindnyájunknak!

A fasori templomban július 29-én a teme-

tési istentiszteleten a Filippi 3,14 alapján hangzott az Ige. „Egyet teszek...” – vallja Pál apostol, és közben igen sok mindent cselekszik. De mindezeket annak az egynek a jegyében tette, hogy „célegyenest futott Istennek a Jézus Krisztusban onnan felülről való elhívás-a jutalmára”. Így láttuk ezt szeretett szolgáltatásunk életében is. Temetésére még életében ezt az énekverset választotta:

„Ha halálra válik testem egykoron:
Ragyogjon fel lelked e hitvány poron.
Ama végső harcon rád bízom magam:
Örök hajlékodba fogadj be, Uram!”

(338. dicséret 4. verse)

Hisszük, hogy így történt, hűséges, áldott életéért pedig Istené legyen a dicsőség!

Végh Tamás lelkipásztor

REMÉNYIK SÁNDOR

BOLDOG TESTVÉRÜNK

Izzó nyáron és télvíz idején
Boldog testvéreink, Te élsz a Hegyen.
Fenn a Hegyen.
Ahol a Mindenütt-jelenvaló
Leginkább van jelen.
Ahol még én is megtaláltam őt,
A kegyetlenül is kegyelmeset,
Tőlem vonakodót
S rejtőzködőt.
A választottak közül is bizony
Kiemelt Téged.
Sziklák, fenyők közé besorozott
Hű testőrének.
Mi minden történt idelenn azóta,
Hogy titokzatos, hívó harangszóra
Elindultál könnyű, szabad szíveddel
Kis kápolnából mérhetetlen Dómba!
Hozzád a völgyek fájó moraja
Tán nem is ér fel.
És ha felérne, rögtön összeolvad
A csúcsok énekével.
Ott lehet ünnep igazán az ünnep,
Milyen ünneped lehetett Neked!
Sas-szárnya nő ott a Hallelujának
S ezer fenyővel együtt zengheted.
Beszél hozzád
A szívre súlyosodó roppant csend –
S a szíved mégis könnyű és szabad
És mint az angyal csengettyűje cseng.
Gyönyörködsz a ködben s a napsugárban,
Ott gyorsan borul és gyorsan derül -

Gyönyörködsz a remegő rengetegben,
Ebben az óriási orgonában.
Tapossa billentyűt a vihar:
Dicsőség Istennek a magasságban!

Hiányzik itt a testvérek közül
Arcod nagyon.
Én pedig fájdalmasan irigyellek,
Hogy hegyen élsz
Gyönyörű szolgálatban, szabadon!
Én minden mélységnél mélyebbre estem
És tehetetlenül csak vonszolom
Jóra képtelen, lélektelen testem.
De üzenek a fentláló világnak:
Még tisztelem a nagyságos sziklákat,
Még szeretem a szakállas fenyőket,
Ó, símogasd meg helyettem is őket!
És mondd a ködnek s mondd a napsugárnak:
Reménytelenül is híve maradtam
A nagy Dómnak s a zengő Magasságnak.
Azt mondják: értem is imádkozol.
Ó, imádkozzál értem!
Hogyha már emelkedni nem tudok,
Zengjem a szürke kétségbeesésben,
A tépettségben és idegenségben,
Azértis, azértis,
Amit az első kábel-távírat
Zengett mélyen a tengerszín alatt,
Szörnyek közt, örökkévaló sötétben:
Dicsőség, Dicsőség,
Dicsőség Istennek a mélyben!

„AZ ÉN KÁTÉM IS!”

Hitvallási irataink hasznáról (6. rész)

E sorozat írására az a célkitűzés készített, hogy hitvallásos irataink egyik gyöngyszemének, a Heidelbergi Kátének történetéről és szerepéről adjon áttekintést, majd nyújtson segítséget a Káté folyamatos tanulmányozásához. Hitvallásunk 52 Úrnapijára történő tagolása jó keretet és lehetőséget kínál mindehhez. A részletesebb tagolás mellőzésével ugyan, de bibliai, irodalmi, valamint életből vett példák segítségével hozzájárulhat e cikksorozat a hitvallási szövegek értelmezéséhez. Az első Úrnapija kérdéskörében az egyetlen vigasztalással ismerkedtünk közelebbről, majd a második Úrnapijára tekintve az ember nyomorúságával kezdtünk foglalkozni.

A negyedik Úrnapija kérdés-feleletei is az ember nyomorúságáról szólnak:

Nem igazságtalanul cselekszik-e Isten az emberrel, ha törvényében tőle olyant kíván, amit nem képes teljesíteni?

Nem, mert Isten az embert olyanná teremtette, hogy azt teljesíthette volna. De az ember, az ördög ösztönzésére szándékos engedetlensége által mind magát, mind ivadékát megfosztotta ettől az isteni ajándéktól.

Ilyen engedetlenséget és elszakadást büntetlenül hagy-e Isten?

Semmiképpen nem; sőt felettébb haragszik mind a velünk született bűnért, mind az elkövetett bűnökért, és azokat igazságos ítéletből ideig való és örök büntetéssel akarja sújtani, amint maga mondotta: *„Átkozott minden, aki meg nem marad mindazokban, amik megíratlak a törvény könyvében, hogy azokat cselekedje.”*

Hát Isten egyszersmind nem irgalmas is?

Isten igenis irgalmas, de igazságos is. Ennél fogva igazsága azt kívánja, hogy a bűnt,

amelyet az ember az Ő legszentségesebb fel-sége ellen elkövetett, ugyancsak a legnagyobb, azaz örökké tartó testi-lelki büntetés kövesse.

Isten jóságának, szeretetének, igazságosságának és irgalmasságának titka tárul fel előttük e kérdés-feleletekben. És különös módon, ezek tükrében láthatjuk az elbukott embert, aki engedetlenségével mind magát, mind utódait megfosztotta az isteni ajándékoktól. Amikor tehát azt kérdezzük: nem igazságtalan-e Isten, azt a kérdést is föl kell tennünk, hogy mit kíván tőlünk Ő. Mert amit Isten tőlünk kíván, az nem is a törvény megtartása, hanem az, hogy higgyünk. Vagyis, hogy belássuk: a törvényt nem tudjuk megtartani – hiszen az azért adatott, hogy alatta összeroskadva fel tudjuk tenni a kérdést: hol van az az út, amelyik az üdvösségre vezet, s mit kell tennünk, hogy az örök életet elnyerjük. Ily módon a törvény a hit útjára akar vezetni bennünket. Ámde az embert élete során különböző hatások érik: jók is, rosszak is. A gonosz hatások mögött a Sátán áll, a jók mögött pedig Isten Szentlelke. Sokan föl is teszik a kérdést, miért is engedte meg Isten, hogy legyen Sátán, s miért nem teremtette az embert úgy, hogy egyáltalán ne tudjon vétkezni. Isten az Ő bölcs döntése szerint mégsem valami robotokat, hanem hús-vér embereket, szabad, döntésre képes személyiségeket teremtett mibennünk, és méltóságot adott minékünk. Gondoljuk végig: ha Isten csak gépet teremtett volna... A gép nem tud erkölcsi szempontból jó vagy rossz lenni – az ember azonban tud.

Az Úr éppen ezért adta a rossz lehetőségét is, a Sátán kísértésének a lehetőségét is, hogy

Ady Endre: AZ ÚR ÉRKEZÉSE

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
de Őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

harcoljunk ellene – és ebben a harcban fejlőd-
jon ki az igazi emberségünk. Isten még a leg-
rosszabból is jót akar kihozni, és az Ő ismer-
tetében tudhatjuk, hogy minden bajban lévő
számára annyi ellenálló erő ad, amennyire
csak szüksége van. Aztán ha valaki abba a ki-
vételes helyzetbe kerül, hogy átélheti az Is-
tennel való közösséget, azt betölti a hála, an-
nak az imádsága és az éneklése csupa öröm,
derűt sugárzó erő. Isten maga a jóság, és min-
den, ami a kezéből kikerül: jó! Haragszik-e
Isten? – kérdezhetjük mindezek fényében, de
a válasz egyértelműen igen. Isten haragja na-
gyon is valóságos. A Káté azt láttatja velünk,
hogy az ember átok alá került, s ez az átok na-
gyon is kézzelfogható. Látjuk, hogy a velünk
született bűn a megromlott természetünk:
hogy rosszat gondolunk, s hajlandók vagyunk
annak megtételére. Az elkövetett bűn az, ami-
kor már véghez is vesszük azt a rosszat, amit
elgondoltunk. Látjuk azt is, hogy Isten nem

sújtja agyon az engedetlenné vált embert. Ám
az ember önmagára marad, és egyedül nem
tud megbirkózni a világgal, a Sátánnal. Nem
tudja az életét a sikertelenségből, a boldogta-
lanságból kihúzni. Amit csak a maga képes-
ségei szerint tud megtenni, az soha nem teheti
őt boldoggá. Az igazi megoldás az Úr kezé-
ben – jóságában, szeretetében, kegyelmében
– van, aki „nem azért küldte az Ő Fiát a
világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem
hogy üdvözüljön a világ általa” (János 3,17).
Csak Isten és önmagunk ismerete alapján
kapunk igazi választ arra, hogy miért is kellett
az Úr Jézusnak átokfán meghalnia. Azért,
mert Atyja akaratának követésében példát
adott, hogy a nyomorúságba jutott emberért,
annak bűneiért áldozatával elégtételt tegyen
Isten igazságosságának. Isten irgalmasságát
és igazságosságát tehát Jézus Krisztus ke-
resztfán való szenvedésében láthatjuk – még
ha az igazság úgy áll is előttünk, mint ítélet.
De ezt az ítéletet átfogja az irgalom. Az igaz-
ság – mint egy drágakő foglalatja – az irga-
lomba van beágyazva: Isten irgalma végső fo-
kon nagyobb, mint az ítélete. Az Ő igazsága
nem ítélő igazság, hanem a Krisztust felkíná-
ló kegyelem. Hányan elfogadták már e két-
ezer év folyamán – és hányan halogatják elfo-
gadni azt mind a mai napig... Pedig, ahogyan
Arany János tolla alá fogalmazta Szondi:
„Jézusa kezében kész a kegyelem: Egyenest
oda fog folyamodni”.

Jónás jól ismert vallomása Istenről szem-
rehányóan hangzik ugyan a Bibliában, de így
igaz: „*tudtam, hogy te irgalmas és kegyelmes
Isten vagy, nagy türelmű és nagy irgalmassá-
gú és még a gonosz miatt is bánkódó*” (Jónás
4,2). Ehhez az irgalmas és kegyelmes Úrhoz
hajt bennünket a Lélek, és erre buzdít egyik
szép ifjúsági énekünk is: „Ma még lehet, ma
még szabad: Borulj le a kereszt alatt!”

Összegyűjtötte: Dévai-Józsa Gábor

A Közös Pont: ISTEN

Misszió a Szigeten

Semmi kétség, napjaink fiataljai fesztiválra járók. Sziget, EFOTT, VOLT, Hegyalja, Balaton Sound és hosszan sorolhatnám: kihagyhatatlan, pótolhatatlan, „ott kell lennem!” alkalmak a fiataloknak, ahol koncertek, haverok, buli és bulikellékek mind egy helyen megtalálhatók. De tényleg minden ott van?

Idén nyár elején elhatározásra jutottam. Végh Teodóri és férje, Lőrinczi Hunor már hosszú évek óta emlegettek egy érdekes szolgálatot és hívogattak rá, de mindig volt valami kifogás, amiért azt mondtam: majd jövőre. Idén ott voltam. Kint voltam a Sziget Fesztiválon, annak is az egyesületeket, alapítványokat, állami intézményeket, egyházakat is bemutató Civil Sziget elnevezésű részének igen vegyes kínálata között elsőként csúcsosodó, a nagyszínpadi dübörgés közvetlen közelében szilárdan álló Közös Pont sátorban.

Tizenegy éve különböző felekezeti lelkészek és fiatalok fejéből pattant ki az ötlet, el

kellene menni a Szigetre. És vinni magukkal Istent. Így Közös Pont sátor néven katolikus, evangélikus és református fiatalokból álló szolgálói csapat alakult ki, akik most már nem csak a Szigetre, hanem a tokaj-hegyaljai, a soproni VOLT Fesztiválra és az EFOTT-ra is kiköltöznek a fesztiválozókhoz, és beszélgetnek. Méghozzá nyitottan Istenről, Jézusról, a lelkiekről, arról, hogy érzi magát a „betérő”, az, aki éppen a sátor mellett sétál el, és leülne egy kicsit. Arról beszélgettünk idén is, ami igazán fontos, és a koncert örületében nem könnyen hallható. Bizonyosságot tettünk arról, mi, keresztény fiatalok mitől vagyunk

Estére teázóvá alakult, éjszakába nyúló beszélgetések színhelye volt a sátor

boldogok, miben hiszünk, kitől van igazi békénk. Egyáltalán mi az igazi az életünkben.

Mert a keresztyén fiatalok élnek, nem úgy, mint sokan hiszik a világban. Szeretnek zenélni, rajzolni, imádkozni, táncolni, beszélgetni, sportolni, meg minden egyebet, amit amúgy mindenki más is csinálni szokott. És elmennek a fesztiválokra, egy olyan térbe, ahol szomjazzák az igazságot...

Egy hétig körülbelül 25 keresztyén fiatalal szolgáltam a fesztiválon, ahol feladatom a betérőkkel való beszélgetés volt. A szolgáltatást egy felvételi eljárás és három többnapos képzés előzi meg, amit az Ökumenikus Ifjúsági Iroda (<http://www.oki-iroda.hu/-kozospont/>) és sok-sok önkéntes, elhivatott fiatal készít elő.

A Sziget fesztiválon megtestesült egy fedezésem: a fiatalok – köztük én is – csak rohanunk, feladatról feladatra, akár buliról bulira, diplomából diplomába, és nem állunk meg a fontos, lényegi kérdések mellett, hogy választ találjunk rá. A fiatalok, akikkel beszélgettem, legtöbbször hálással és megkönnyebbülve, vagy éppen homlokot ráncolva mentek

el a sátorból: elgondolkodtak, megálltak, és talán helyretettek vagy megbolygattak valamit magukban. A betérők beszélhettek velünk, idegen emberekkel, akiknek gyakran könnyebb elmondani mélyebb dolgokat, mint egy ismerősnek. Sokan jöttek hozzánk kérdésekkel: miért van szenvedés vagy miért halt meg Jézus, mások csak ki akarták beszélni magukat valakinek, aki meghallgatja őket, esetleg tanácsra volt szükségük.

A szolgálat, az, hogy végig kellett gondolnom és hangosan, szavakba öntve kimondanom az engem kérdező fiataloknak, mit jelent számomra, hogy keresztyén vagyok, nagyon megerősített a hitemben. Mindig csoda, ha azt érzem, Isten méltatlanul is, hibásan és bűnösen is használ, és alkalmassá tesz a szolgálatra.

A fesztiválozó fiatalok keresnek, és olyan jó, hogy a Közös Pont-sátorban találhatnak is. Imádkozunk azért Istenhez, hogy legyen áldása, vezetése a Közös Pont misszió, és használja az ott szolgáló keresztyén fiatalokat lámpásként a világban.

Visontai Dóra

HANGVERSENYEK ÉS ZENÉS ÁHÍTATOK A FASORI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

Október 22-én, szombaton 18 órákor

„200 művész a Zeneakadémia orgonáért”

Kétszáz évvel ezelőtt ezen a napon született Liszt Ferenc

KOVALSZKI MÁRIA zongorázik, **PÁLÚR JÁNOS** orgonál

Elhangzik többek között Liszt Ferenc **Les preludes** című szimfonikus költeményének négykezes változata orgonán és zongorán

November 6-án, vasárnap 17 órákor

PERÉNYI BENJAMIN zongoraestje

December 5-én, vasárnap 17 órákor

Adventi orgonazene – **PÁLÚR JÁNOS** orgonál

Adventi és karácsonyi korálfeldolgozások az Orgelbüchleinből, BWV 599-608

Hat Schübler korál, BWV 645-650

Kánonvariációk a „Vom Himmel hoch, da komm' ich her” karácsonyi dallamra, BWV 769
Improvizáció

Az agyag tanítása

*Hálát adok Neked mindenkor, mert Te munkálkodsz,
Nevedben reménykedem (Zsolt. 52,11)*

Sok dolgot kellett átgondolnom ebben az évben a fazekasszakkör háza táján. Nyolc év alatt sok változáson mentünk át. Az alapító gyerekek megnőttek, a „régiek” lassan befejezik a középiskolát, és más utakra tértek. Keresik a helyüket az életben, a régi kedvteléseik már nem férnek bele az időbe.

Nagy szeretettel gondolok minden régi és új „fazekasra”, és meg vagyok győződve róla, hogy az agyag mindenkit tanított. Ebben a félkész világban, ami tele van „félkész”, előre kitalált ötletekkel, tanultak valami igazi anyagtól, a földtől, amiből edény, plasztika, alkotás is lehet. Igazi alkotás igazi anyagból, tűz által megpróbálva. A tűz fontos. Abban semmit nem lehet kimagyarázni, elkendőzni. Ami nem volt jól kidolgozva, az szétreped, mázhiányos lesz. Megmutatja, hogy mit nem csináltál meg, miben voltál felületes, hol fogott el a türelmed. Bízom benne, hogy mindenki tanult, elvitt magával valamit a tárgyakon kívül is.

Voltak olyan tanítványaim, akik nem voltak különösebben tehetségesek, viszont nagyon precízen dolgoztak, a tökéletességre törekedtek. Vannak olyan „gyerekeim” is, akik

tele vannak ötlettel, fantáziával, mondanivalóval, de elfáradnak az agyagmunka fázisaiban. Mindent beleadnak a mintázásba, az alkotásba, de a befejezéshez már elfogy a lendület.

Minden gyereknél más az az életkor, amikor testi, idegrendszeri adottságaik befogadhatóvá, elsajátíthatóvá teszik a kapott ismereteket.

Február óta dolgozom óvodásokkal és kisiskolásokkal. Az ő foglalkozásaikat úgy kell megszervezni, hogy az elsősorban játék legyen. Építsenek házat, mintázzanak állatot, embereket, egyszerű, formára készült edényeket. Próbálgassák a felületdíszítés „ezer” formáját, módját.

Az agyag nagyon sokoldalú. Nyújtható, gömbölyíthető, lapítható, sodorható, megőriz nyomokat, felvesz formákat. A tanításban ezeket a tulajdonságokat, és a hozzájuk tartozó technikákat kell megismertetni élvezetes feladatokon keresztül. Pedagógusként tapasztalom, hogy milyen fejletlen a gyerekek térszemlélete, térlátása. Az életmód változása miatt finommotorikájuk, mozgáskoordinációjuk messze elmarad az életkoruk szintjén

elvárhatótól. A mintázás, az agyagmunka nagy segítséget nyújthat ennek fejlesztésében. A korongozást 10-11 éves kortól engedem meg. Ehhez már szükség van érettségre mozgásban, gondolkozásban. Addigra már a gyerekek tudnak önállóan feladatokat megoldani, tervezni, sokszor saját ötletekkel jönnek az órára.

Reménység szerint megláthatjátok a gyerekek nyári táborának a munkáit. Világosan érzékelteti az eredmény, hogy mire képesek a gyerekek, ha átlátnak egy folyamatot. Öröm volt, ahogy várták az előző napi munkafolyamatát. Öröm volt, ahogy napról napra új ötleteket hoztak. Öröm volt, ahogy a kicsinyek magukat felülmúlva dolgoztak a nagyok mellett, és ahogy a nagyok a saját munkájukat félretéve önként segítségükre siettek. A kicsik 1 –, a nagyok 3 órányi munkát is kibírtak – órányi szünettel. Jókedvű műhelyhangulat volt, zsongás, egymás figyelése, ösztönzése, segítése. Ami alapvető probléma a szakköri munkában, az a folytonosság hiánya. Képtelenként tartok foglalkozásokat váltott csoportban. Az óráknak mindig van a témához kapcsolódó igei mondanivalója. A technikai és tartalmi tanítás egymásra épül, fokozatos-

ságot, folyamatosságot feltételez. Ha bármilyen okból egy hónap vagy annál több telik el két találkozás között, megszakad a folytonosság. Ebben a szülők segítségére van szükségem. Ti döntitek el, hogy el tudjátok-e vállalni, hogy minden második szombat délelőttöt ide áldoztok. A foglalkozások azért vannak a megadott időpontban, hogy utána megakár a családi programok is beleférjenek. Nektek is tanítani kell a gyerekeiteket arra, hogy egy vállalat végigcsináljanak, mert csak a rendszeres munkának van eredménye. Én vállalom a szombat délelőttöket, az égetést, a pluszmunkákat örömmel, a tettek az elfogadás. Köszönettel tartozom azoknak a szülőknek, akik hajlandók voltak eddig ezt beépíteni az életükbe.

Hitem szerint fontos, hogy a gyerekek túl lássanak a külszínen, megértsék a dolgok összefüggéseit, megtanulják használni a kezüket, érezzék szükségét, hogy a tárgy mindig gondolathordozó legyen, nem díszítményt hordozó felület. Az Úr volt a legjobb formatervező, az Ő terveiben minden a helyén van, minden értelmet nyert.

Az Ő lelkét kívánom mindnyájunknak!

Szeretettel: Martineczné Márti

Kedves Gyerekek!

Ismét megkezdődött a tanulás, és megint van egy évetek, amikor egyre okosabbak, ügyesebbek lehetek. Tudom, hogy vannak, akik elsőre ezt nem így gondolják, de remélem, hogy azért mindenki meg akarja látni az újabb lehetőségeket is az új tanévben!

A mostani gyerekoldalon is kicsit tanulós feladatokat találtok – nem azért, hogy még idege-sebbek, hanem azért, hogy még okosabbak legyetek. Remélem, örömmel olvassátok most is a nektek szóló oldalakat!

Szeretettel: **Zsó néni**

1. Olvasd el Péter történetét!

Vajon kinek a tanításához kell szabnunk az életünket?

– Péter! Vigyázz, mert kiöntöd a tejet a tiszta ingedre – szól rá az édesanya.

Péter egyik kezével repülőgépet utánoz, a másikban pedig tejjel töltött poharat tart. Szájával a repülőgép zúgását utánozza. Egy pillanatra szünetet tart és azt feleli: – De anya, nem

lehet folt, hiszen a tej egészen tiszta és fehér! – Péterkém drága, ez a fehér tej bizony foltot hagy, mert zsíros. Tisztának látszik, és mégis bemocskolja a ruhádat.

– Hát még attól is őrizkednünk kell, ami fehér?

– Pontosan így van. Az életben sok mindent látsz majd, ami „fehérnek”, ártalmatlannak,

tisztának látszik, és mégis foltot hagy, és ártalmas. Ha figyelsz Isten szavára, a Bibliára, akkor meg fogsz tanulni különbséget tenni a valóban tiszta és a csak látszólag tiszta dolgok közt. A Biblia azt tanítja: „*Minden útja tiszta az embernek a maga szeme előtt: de aki a lelkeket vizsgálja, az Úr az*” (Példabeszédek 16,2). Mi nem mindig tudjuk a jót a rossz-tól megkülönböztetni, mióta Ádám és Éva a Paradicsomban halgattak a kígyó szavára, és engedetlenek lettek. Csak egyféleképpen tudhatjuk meg, mi az, ami valóban jó: Isten Igéjére kell hallgatnunk: „*Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az életét, ha nem a te beszéded megtartása által... a te határozataidból leszek értelmes...*” (Zsoltár 119,9 és 104). Péter megértette. Gyorsan kiissza tejét, átöleli édesanyját, aztán repülőgyorsasággal berohan a szobájába.

De amit most hallott, azt nem felejtí el.

2. Tudod-e?

A babiloni fogság előtt a gyerekek egyáltalán nem jártak iskolába, otthon nevelték, taníttatták őket. A fogság után – főleg a törvény ismeretének fontossága miatt – a zsinagógákban, majd később már iskolákban tanultak a gyerekek, de csak a fiúk.

Megtanultak ugyan írni, olvasni, de a legfőbb tanulási módszer a memorizálás volt, vagyis állandóan ismételtették a fontos dolgokat, amíg meg nem jegyezték, fejből nem tudták őket.

3. Ki volt az, aki egy főpapnál nőtt fel, és tanulta meg az Istennel kapcsolatos fontos tudnivalókat? (Történetét a Biblia 9. könyvében olvashatod el.) A képen őt láthatod, de a két kép között 10 különbség van. Keresd meg őket!

Kedves Gyerekek!

Az előző számban volt egy rejtvény,
aminek a megfejtésért
jutalmat ígértem.

Három gyerektől kaptam választ
a kérdésre, és képzeljétek,
egyikük csak pár napot volt Budapesten,
mivel Kárpátalján él,
mégis eljuttatta hozzám
a rejtvény megfejtését!

A fényképen láthatjátok,
hogyan az ő nagymamája is átvehette
az ajándékot – amit ő továbbküld neki.

Ezúton is gratulálunk
a helyes megfejtést leadóknak:

**Doszev Attilának,
Demeter Ádámnak
és Bálintnak!**

Fotó: Devich Réka

ÁLLANDÓ ALKALMAINK

Vasárnap de. 10 óra: istentisztelet
de. 10 óra: gyermek-istentisztelet
5 korcsoportban
1. csoport 3–5 évesek,
2. csoport 5–7 évesek,
3. csoport I–II. osztály,
4. csoport III–IV. osztály
5. csoport V–VI. osztály
gyermekmegőrző szolgálat:
3 éves korig

Kedd de. 10 óra: bibliaóra

Szerda du. 6 óra: bibliai közösségi óra

Csütörtök du. 3 óra: gyülekezeti bibliaóra

Péntek du. 1/2 5 óra: ifjúsági kör
konfirmációtól 18 éves korig
a Dobos Károly teremben
du. 1/2 7 óra: ifjúsági kör
18–25 éves korig
a Dobos Károly teremben

Minden hónap első vasárnapján

du. 5 órakeresztelés

Gyülekezeti hittanórák és konfirmációi órák
hét közben korcsoportok szerint

Énekkari próba

Vasárnap reggel 8 óra

A REFORMÁCIÓI NAPJA

Október 31.-én, vasárnap du. 17 órakeresztelés

a Reformációi emlékparkban,
du. 18 órakeresztelés
a Fasori evangélikus templomban

ŐSZI EVANGÉLIZÁCIÓ

Október 17–21-ig, hétfőtől péntekig

Igehirdető: Végh Tamás lelképásztor

ÚRVACSORAI ISTENTISZTELETEK

Minden hó utolsó vasárnapján de. 10 órakeresztelés

és **17 órakeresztelés** tartunk úrvacsorai isten-
tiszteleteket. Mindkét időpontban ugyanaz az
igehirdetés hangzik el a templomban.

EGYÉB ALKALMAINK

- **Férfi bibliaóra** minden hó 2. keddjén du. 6 órakeresztelés
- **Páros kör** minden hó 3. péntekjén du. 6–8 óráig – gyermekmegőrzéssel
- **Új páros kör** minden hó 2. szombatján du. 5–7 óráig – gyermekmegőrzéssel
- **Baba-mama kör** minden hó 1. és 3. csütörtökjén du. 1/2 10–1/2 12 óráig – gyermekmegőrzéssel
- **Női imakör:** minden hó 2. és 4. péntekjén du. 1/2 7–8 óráig.
- **Női kör** minden hó 2. szombatján du. 4–6 óráig
- **Párápoló tanfolyam** minden hó 1. hétfőjén du. 6 órakeresztelés
- **Skót Misszió** (VI. ker., Vörösmarty u. 51.)
Nyári időszámítás idején (októberben) szerdán du. 3 órakeresztelés után – novemberből szerdán du. 4 órakeresztelés

FIATALOK KONFIRMÁCIÓI ELŐKÉSZÍTŐJE

A konfirmációra két éven keresztül
készülünk fel.

I. évfolyam: (VII. osztályosok) péntek 4 óra

II. évfolyam: (VIII. osztályosok) péntek 5 óra

KERESZTELÉS

**Minden hó 1. és 3. vasárnapján tartunk
keresztelési istentiszteletet.**

A szülőknek, keresztszülőknek
fogadalmétételükre való felkészüléséhez
két előkészítő alkalmat tartunk:
a keresztes hetében kedden és csütörtökön
17.30 órai kezdettel.

FASORI HARANGSZÓ

A Budapest-Fasori Református Egyházközség
időszakos kiadványa.

Felelős szerkesztő: Devich Márton

Fotók: Berzsák Zoltán, Devich Márton,

Devich Réka, Dévai-Józsa Gábor, Rozsinszky Emília

1071 Budapest, Városligeti fasor 5. • Tel.: 342-7311

e-mail: hivatal@fasor.hu • weboldal: www.fasor.hu